

KONSERVATORSKI NAČRT

Mapa 04:

Priloge

1. Poročilo o sondiranju ometov, beležev, stavbega pohištva in fasad

mag. Maja Ivanišin, konservatorica-restavratorka

2. Barvna študija,

mag. Maja Ivanišin, konservatorica-restavratorka, Tatjana Šimenko, univ. dipl. inž. arh.

3. Posnetek obstoječega stanja fasade, julij 2005, Geodetski inštitut Slovenije

4. Posnetek obstoječega stanja, sept/2005, Arhitekton d.o.o.

5. Arhitekturni detajli

Manca Hervolj Grubar, m.i.a., Tatjana Šimenko, univ. dipl. inž. arh.

6. Poročilo o preizkusu materialov tehničnega stanja objekta »Narodni dom« v Novem mestu,

Zavod za sanacije in rekonstrukcije objektov Ljubljana

7. Predhodna arheološka raziskava, avgust 2021, ARHAT arheološke raziskave Aleš Tiran s.p.

Naročnik:

Mestna občina Novo mesto, Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto

Ime enote:

Novo mesto - Narodni dom

EID - enotna identifikacija dediščine:

EŠD 8581

Izdelaovalec:

Zavod Trismegistus

Vodja projekta:

mag. Maja Ivanišin, konservatorica - restavratorka

Številka konservatorskega načrta in izvoda, kraj izvedbe, datum:

izvod , Krško, november 2021

Poročilo o konservatorsko – restavratorskem sondiranju

Novo mesto – Narodni dom

EŠD: 8581



Novo mesto, oktober 2021

SPLOŠNI PODATKI

OBJEKT: Novo mesto – Narodni dom

EŠD: 8581

VRSTA DEDIŠČINE: nepremična kulturna dediščina

TIP ENOTE: profana stavbna dediščina

OPIS: Dvonadstropna stavba zgrajena med 1873-1885 ima historično oblikovane fasade, na glavni fasadi pa poudarjene tri osrednje osi, oblikovane z bogatejšo okenjsko profilacijo in glavnim portalom.

DATACIJA: druga polovica 19. stol., 1873 - 1885

KRAJ / LOKACIJA: Novo mesto, Sokolska ulica 3 (prej Sokolska ulica 1). Stavba stoji v najožjem središču zgodovinskega mestnega jedra.

PRISTOJNI OBMOČNA ENOTA: ZVKDS, OE Novo mesto

ODGOVORNI KONSERVATOR: dr. Tomaž Golob, umetnostni zgodovinar

IZVAJALEC DEL: Zavod Trismegistus

NOSILEC NALOGE: mag. Maja Ivanišin, kons. - rest.

POROČILO IZDELAL: Maja Ivanišin

Vsebina

Uvod.....	4
Rezultati sonidanje.....	5
1. Sondiranje ometov in beležev.....	8
2. Sondiranje stavbnega pohištva.....	29
3. Sondažne raziskave na fasadi.....	36
Barvna študija.....	38

Uvod

Narodni dom v Novem mestu je dvonadstropna stavba zgrajena med 1873-1885 na naslovu Sokolska ulica 3 (prej Sokolska ulica 1). Stavba stoji v najožjem središču zgodovinskega mestnega jedra. Ima historično oblikovane fasade, na glavni fasadi pa poudarjene tri osrednje osi, oblikovane z bogatejšo okenjsko profilacijo in glavnim portalom. Leta 2015 je bil razglašen z Odlokm¹ za kulturni spomenik državnega pomena. Gre za zidano stavbo, ki je delno podkletena, sicer pa obsega še pritličje in dve nadstropji.

Glede na to, da je predvidena celovita obnova objekta, smo izvedli sondiranje ometov, beležev, morebitnih šablonskih poslikav v notanosti objekta na stenah in stropovih in na stavbnem pohištvu ter fasadnih ometih za dokumentacijo obstoječega stanja z namenom, da je mogoče v primeru odkritja šablonskih stenskih in stropnih poslikav podati usmeritve za njihovo ohranitev in prezentacijo.

1 <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1821>, pregledano september 2021.

Rezultati sonidanje

V kleti je sondiranje ostenij pokazalo, da je debelina apnene verivne malte od 1 cm do 4 cm. Na južni steni je odstopila do višine cca 170 cm tudi sicer so v prostorih vidni znaki premkomernega navlaževanja zidov in ometov (luščenje opleskov in lokalne poškodbe finih ometov). Zidovi so kamniti zidani z apneno malto, v obokih je opeka. Tudi v pritličju so sledovi prekomernega navlaženja zidov do višine cca 150 cm. Zato so barve plasti poslikav do te višine v izredno slabem stanju.

V pritličju je boljše ohranjena sonda S 4 (siva z črtami in pasovi na višini 60 cm) v prostoru 1, ki pa barvno ne soglaša z ostalimi sondami v prostoru in je možno, da je naknadnega izvora. V JZ zgornjem kotu prostora 2 sonda S 11 je razkrila poslikavo v rjavi barvi z motovom belih stolpov in trdnjav, ki sega tudi na strop prostora (žal je v drugem kotu strop s trstiko že odpadel).



Slika1: Poslikava v JZ zgornjem kotu prostora 2 v pritličju, sonda S4

Veliko prostorov je bilo naknadno poslikanih (»prešprejanih«) z grafiti. Vsi prostori so bili večkrat prebarvani. Barvni sloji so krhki in na določenih mestih izjemno tanki.

Kot kaže so bili prostori dekorativno poslikani glede na namembnost, zato smo našli šablonske poslikave predvsem v prostorih v prvem in drugem nadstropju: v Veliki dvorani, prostor 16 sonde S52, S53, S54 nakazujejo šablonsko poslikavo, ki se nadaljuje na strop pod balkonom. Morda barvno podoben vzorec se ponovi tudi pod stropu dvorane, sonda S61.





Slika 2,3,4 in 5: Prostor 16, Velika dvorana.

Sondiranje stavbnega pohištva je bilo izvedeno na lesenem stavbnem pohištju in pokazalo, da je bilo stavbno pohištvo večkrat prebarvano. Posebaj bogato je opremljena Velika dvorana z balkonom z ograjo ter s profiliranimi lesenimi oblogami in okni z notranjimi naoknicami ter konvinskim lestencem. Barvni toni zajemajo paletu od svetlo rumenih, modrih, zelenih in rjavih tonov. Spodnje barvne plasti so krhke, kar bi lahko nakazovalo na klejne barvne plasti. Kasneje dodane barvne plasti v umazano beli, rjavi in debelejši nanosi bele barve so predvsem oljni nanosi.



Slika 6: Velika dvorana in sonda na zgornjem notranjem okenjskem okvirju.



Slika 7: Velika dvorana, sonda na podboju vrat in kovinski lesteneč.

Okna na Narodnem domu so povsem dotrajana, medtem ko so vhodna vrata v stabilnem stanju in jih je možno restavrirati.



Slika 8 in 9: Detajl vhodnih vrat in kletnega okna

Priporočila pri prenovi

Pred fazo prenove je potrebno izvesti nadaljane raiskave in dokumentiranje poslikav, šablonskih stenskih in stropnih poslikav, da je mogoče poslikave obnoviti in prezentirati po navodilih pristojega zavoda ZVKDS, OE Novo mesto.

Stavbno pohištvo, ki je dotrajano, predvsem okna je potrebno v celoti zamenjati. Stavbno pohištvo, ki je v dobrem stanju pa restavrirati, predvsem vhodna vrata. Barvne tone stavbnega pohištva je potrebno uskladiti s poslikavami po navodilih pristojega zavoda ZVKDS, OE Novo mesto.

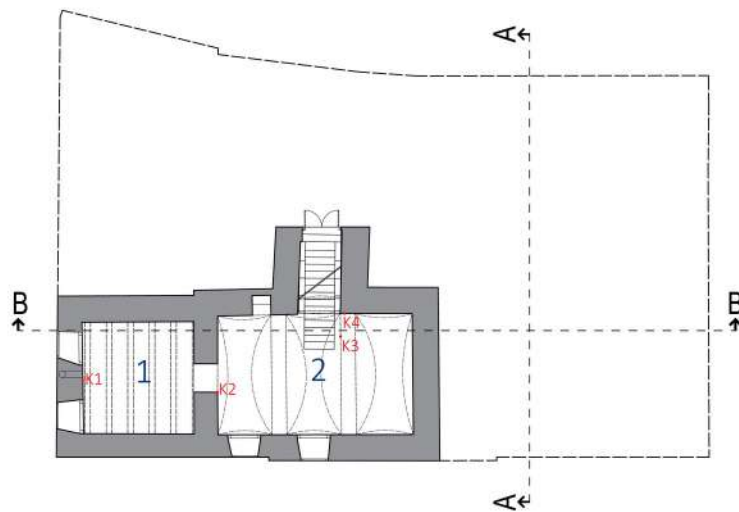
1. Sondiranje ometov in beležev

Kletni prostor sestavljata dva prostora. Na južni steni sta dva kletna okna.

Kletni zidovi so kamniti zidani z apneno malto, vsi ostali zidovi so opečni v apneni malti. Na vseh kletnih zidovih so po celotni višini vidni znaki prekomernega navlaževanja zidov in ometov (luščenje opleskov in lokalne poškodbe finih ometov).







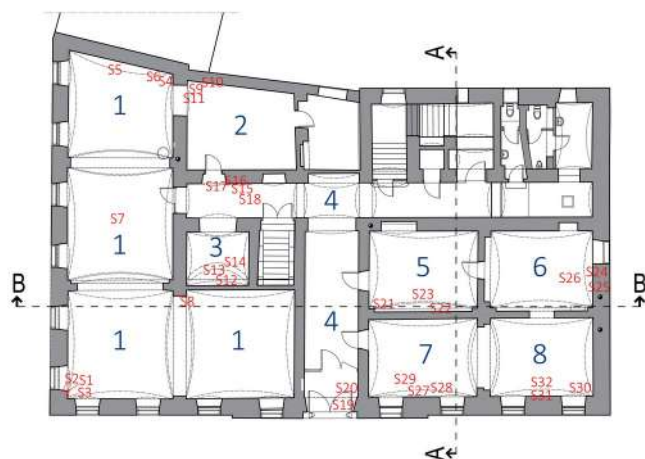
Slika 10 in slika 11: Na slikah sta prvi in drugi kletni prostor.



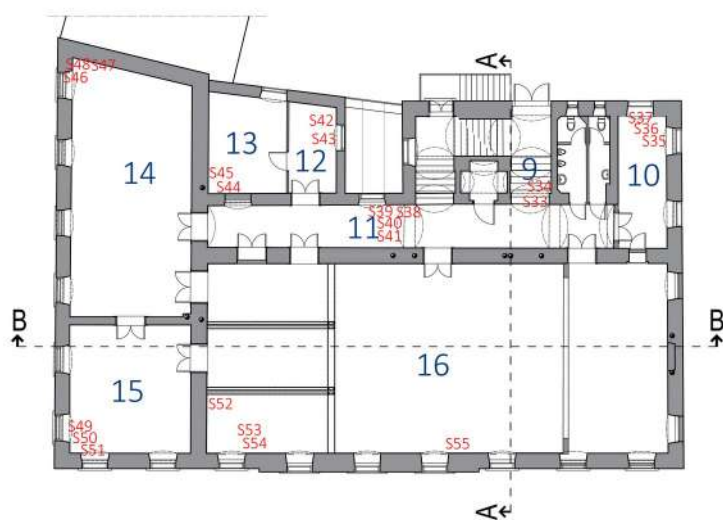
Slika 12: Načrt sondiranja klet

Seznam sond s fotodokumentacijo

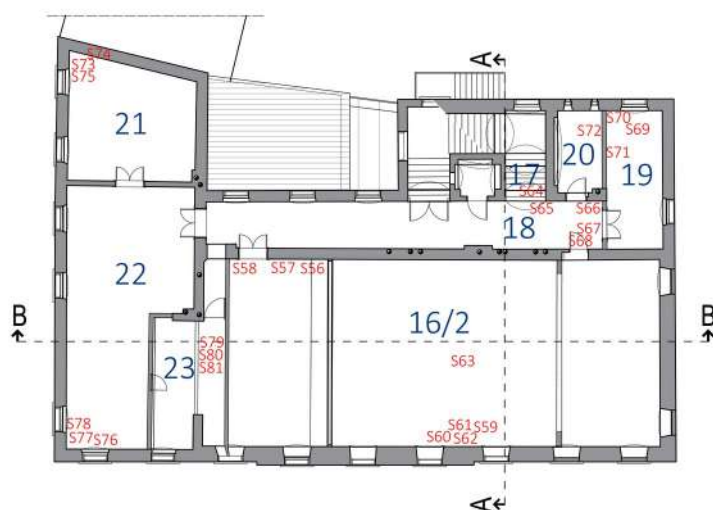
Lokacija	Opis sonde	Fotografija
Klet Prostor: K1 Sonda K1	1- grob apneni omet s kamenčki (vezivna malta) 2- črna (saje) 3-grob apneni omet s kamenčki (vezivna malta; debelina apnenega ometa 4 cm) 4-črna (saje)	
Ugotovitve	Sonda se nahaja na južni steni na višini 170 cm od tal (pod to višino je druga plast vezivne malte odbita), črna brava je lahko od saj.	
Klet Prostor: K1 Sonda K2	1-opeka 2- grob apneni omet s kamenčki (vezivna malta; debelina ometa 2 cm) 3- umazano bel oplesk	
Ugotovitve	Sonda se nahaja na steni na prehodu iz enega prostora v drugega, viden je grob apneni omet s kamenčki - vezivna malta; debeline 2 cm z umazano belim opleskom.	
Klet Prostor: K2 Sonda K3	1- opeka 2- debelina apnenega ometa s finim peskom 1 cm 3- umazano bel oplesk z grafiti	
Ugotovitve	Sonda se nahaja na opečnatem oboku, vidna je debelina apnenega ometa s finim peskom 1 cm in umazano bel oplesk z grafiti	
Klet Prostor: K2 Sonda K4	1- rjav - črna 2- debelina apnenega ometa s finim peskom; desno 1,5 cm; levo 4 cm 3- bel oplesk 4- rdeč grafit	
Ugotovitve	Sonda se nahaja na steni pod obokom, vidna je debelina apnenega ometa s finim peskom od 1,5 cm-4 cm , bel oplesk in čezenj rdeč grafit.	



Slika 13: Načrt sondiranja pritličje







Slika 14: Načrt sondiranja 1. nadstropje











Slika 15: Načrt sondiranja 2. nadstropje





Opomba: V tekstu je pojavlja beseda poslikava. S tem mislimo dekorativne ali tematske poslikave, medtem ko opleski označujejo samo eno barvo, ki nima nobenih dekoracij ali kakršnihkoli ikonografsko določenih motivov. Ometi so apneni, prav tako opleski. Ponekod so čez opleske dodani zaključni sloji kot npr. jupol z vilinacetatnim vezivom ali grafitni spreji z akrilnim lakom.





Lokacija	Opis sonde	Fotografija	
Pritličje Prostor 1 Sonda: S 1	1- apnen omet 2- beli oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom ni vidne barvne plasti.		
Pritličje Prostor 1 Sonda: S 2	1-apnen omet 2- svetla siena oplesk 3-beli oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidna siena barvna plast.		





Pritličje Prostor 1 Sonda: S 3	1-apnen omet 2- svetlo umbra oplesk 3- svetlo oker oplesk 4- svetlo rumeni oplesk 5- svetlo sivi oplesk 6- beli oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
Pritličje Prostor 1 Sonda: S 4	1- apnen omet 2- poslikava na oplesku: svetlo siva podlaga s siva črtama in pasom (črta - 1 cm; 0,5 cm razmik; pas - 5 cm; 0,5 cm razmik; črta - 1 cm, 4,5 cm razmik; črta - 2 cm od tal: 60 cm)		
Ugotovitve	Sonda v JZ kotu predstavlja poslikavo s črnim vzorec (siva s črtami in pasovi na višini 60 cm), ki pa barvno ne soglaša z ostalimi sondami v prostoru in je možno, da je kasnejšega izvora, saj je tudi nad nivojem ostalih opleskov in ometov.		
Pritličje Prostor 1 Sonda: S 5	1- apneni omet 2- modri oplesk 3- lila oplesk 4- svetlo siv oplesk 5- svetlo rjav oplesk 6- siena oplesk 7- svetlo oker oplesk 8- beli oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
Pritličje Prostor 1 Sonda: S 6	1- apneni omet 2- temen oker oplesk 3- svetli oker oplesk 4- svetlo umbra oplesk 5- beli oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		




Pritličje Prostor 1 Sonda: S 7	1- apneni omet 2- temeno oker oplesk 3- svetlo oker oplesk 4- svetlo umbra oplesk 5- beli oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
Pritličje Prostor 1 Sonda: S 8	1-apneni omet 2- svetlo siena oplesk 3- bel oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je siena oplesk.		
Pritličje Prostor 2 Sonda: S 9	1- apneni omet 2- svetlo rjav oplesk 3- siena oplesk 4- bel oplesk 5- barvni grafiti		
Ugotovitve	V spodnjem JZ kotu je ostalo zelo malo barvne plsti, najverjetneje zaradi navlaženega zidu. Vidnih je par opleskov v rjavi in siena barvi.		
Pritličje Prostor 2 Sonda: S 10	1- apneni omet 2- svetlo oker oplesk 3- siv oplesk 4- bel oplesk 5- barvni grafiti		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		






Pritličje Prostor 2 Sonda: S 11	1- apneni omet 2- rjava poslikava z oker motivom na oplesku 3- bel oplesk			
Ugotovitve	V zgornjem JZ kotu prostora je bila odkrita stenska poslikava v rjavi in oker barvi z motivom trdnjav oziroma obrambnih stolpov v grizaj tehniki, naslikani na tanek oplesk, ki se mestoma lušči. Sonda nakazuje, da je poslikava večja in se morda nadaljuje na strop.			
Pritličje Prostor 3 Sonda: S 12	1-apneni omet 2- siv oplesk 3- zelen oplesk 4- oker oplesk 5- bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
Pritličje Prostor 3 Sonda: S 13	1-apneni omet 2- siv oplesk 3- zelen oplesk 4- oker oplesk 5-bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
Pritličje Prostor 3 Sonda: S 14	1-apneni omet 2- temno rjav oplesk 3- svetlo rjav oplesk 4- rjav oplesk 5- bel oplesk			
Ugotovitve	Sonda na sredini razpona stropnega oboka kaže na morebitno prisotnost barvnih pasov na oboku in stropu v rjavih barvnih odtenkih, ki bi skupaj lahko predstavljali poslikavo npr. senčenje oboka, čeprav črte niso jasno definirane.			






Pritličje Prostor 4 Sonda: S 15	1-apneni omet 2- oker oplesk 3- bel oplesk s sivim pasom 12 cm od tal 4- modri spreji		
Ugotovitve	Pod modrim sprejem so opleski bele in oker barve.		
Pritličje Prostor 4 Sonda: S 16	1-apneni omet 2- siv oplesk 3- bel oplesk 4- zelena oplesk 5- svetlo oker oplesk 6- moder sprej		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
Pritličje Prostor 4 Sonda: S 17	1-apneni omet 2- oker oplesk 3- rjav oplesk 4- siv oplesk 5- beli oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
Pritličje Prostor 4 Sonda: S 18	1-apneni omet 2- oker oplesk 3- rjava oplesk 4- siva oplesk 5- bela oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		






Pritličje Prostor 4 Sonda: S 19	1- apneni omet 2- temno siv oplesk (do višine 53 cm od tal in od stene 30 cm) 3- bel oplesk s svetlo sivo talno obrobo (12 cm od tal)			
Ugotovitve	Pod belim opleskom s svetlo sivo talno obrobo je vidna drug oplesk v temno sivi barvi.			
Pritličje Prostor 4 Sonda: S 20	1- apneni omet 2- svetlo siv oplesk 3- svetlo rjav oplesk 4- temno siv oplesk 5- bel in svetlo umbra oplesk z grafiti			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
Pritličje Prostor 5 Sonda: S 21	1- apneni omet 2- svetlo siv oplesk 4- bel oplesk 3- temno siv oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
Pritličje Prostor 5 Sonda: S 22	1- apneni omet 2- svetlo siena oplesk 3- siv oplesk 4- zelen oplesk 5- rumena poslikava z oker in vijolično črto 6- bel oplesk z rastrom 7- bel oplesk			
Ugotovitve	Pod dvema plastema belega opleska so barvni opleski. Vidna je rumena poslikava z oker in vijolično črto, pod njo so opleski v zeleni, sivi in svetlo siena barvi.			





Pritličje Prostor 5 Sonda: S 23	1- apneni omet 2- temen oker oplesk 3- temen oker oplesk 4- srednje temen oker oplesk 5- oker oplesk 6- rumeno - bel oplesk 7- bel oplesk			
Ugotovitve	Sonda na sredini razpona stropnega oboka kaže, da so pod belom opleskom tudi drugi barvni opleski.			
Pritličje Prostor 6 Sonda: S 24	1- apneni omet 2- zeleno-rdeče-okor oplesk 3- rumeni oplesk 4- oker oplesk 5- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom so vidni drugi barvni opleski.			
Pritličje Prostor 6 Sonda: S 25	1- apneni omet 2- siva oplesk 3- zeleno-rdeče-okor oplesk 4- rumeni oplesk 5- oker oplesk 6- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom so vidni drugi barvni opleski.			
Pritličje Prostor 6 Sonda: S 26	1- opeka 2- apneni omet 3- rjav oplesk 4- rumeni oplesk 5- oker oplesk 6- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom so vidni drugi barvni opleski.			





Pritličje Prostor 7 Sonda: S 27	1- apneni omet 2- vojoličn oplesk 3- zeleno – rdeč oplesk 4- turkizn oplesk 5- oker oplesk 6- cementni omet 7- bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
Pritličje Prostor 7 Sonda: S 28	1- apneni omet 2- zelen oplesk 3- oker oplesk 4- debelejši bel zrnat oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
Pritličje Prostor 7 Sonda: S 29	1- apneni omet 2- sivo – zelen oplesk 3- bel oplesk 4- omazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
Pritličje Prostor 8 Sonda: S 30	1- grob apneni omet s kamenčki (vezivna malta) 2- zelen oplesk 3- oker oplesk 4- moder oplesk			
Ugotovitve	Opleski so odpadli do vezivne malte.			
Pritličje Prostor 8 Sonda: S 31	1-apneni omet 2- siv opesk 3- zeleno-okker oplesk 4- umazano bel oplesk 5- bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			





Pritličje Prostor 8 Sonda: S 32	1-apneni omet 2- rumen oplesk 3- oker oplesk 4- zelen oplesk 5- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
Stopnišče Prostor 9 Sonda: S 33	1-apneni omet 2- oker oplesk 3- rjavo - bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
Stopnišče Prostor 9 Sonda: S 34	1-apneni omet 2- zelen oplesk 3- oranžen oplesk 4- svetlo siena oplesk 5- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 10 Sonda: S 35	1-apneni omet 2- rumen oplesk 3- moder oplesk 4- siv oplesk 5- svetlo zelen oplesk z belim vzorcem (jupol)			
Ugotovitve	Pod svetlo zeleno plstjo jupola so apneni opleski v večih barvah.			
1.nadstropje Prostor 10 Sonda: S 36	1-apneni omet 2- zelen oplesk 3- rdeče rjav oplesk 4- rumen oplesk 5- temno siv oplesk 6- svetlo siv oplesk 7- svetlo zelen oplesk z belim vzorcem (jupol)			
Ugotovitve	Pod svetlo zeleno plstjo jupola so apneni opleski v večih barvah.			





1.nadstropje Prostor 10 Sonda: S 37	1- apneni omet 2- sivo-moder oplesk 3- svetlo zelen oplesk 4- oker oplesk 5- umbra oplesk 6- beli oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 11 Sonda: S 38	1- apneni omet 2- sivo -moder oplesk 3- moder oplesk 4- svetlo oker oplesk 5- umbra oplesk 6- umazano bel oplesk z rjavo talno obrobo			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 11 Sonda: S 39	1- apneni omet 2- rumen oplesk 3- bel oplesk 4- moder oplesk 5- svetlo rjavo - roza oplesk 6- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 11 Sonda: S 40	1- apneni omet 2- zeleni oplesk 3- sivi oplesk 4- oranžen oplesk 5- rumen oplesk 6- zeleno- bel oplesk 7- bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 11 Sonda: S 41	1- apneni omet 2-oranžni oplesk 2- svetli oker oplesk 4- zeleno -bel oplesk 5- bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			






1.nadstropje Prostor 12 Sonda: S 42	1- apneni omet 2- modr oplesk 3- rdeč oplesk 4- vijolčen oplesk 5- oker oplesk 6- zelen oplesk 7- moder oplesk 8- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 12 Sonda: S 43	1- apneni omet 2- oker oplesk 3- rumen oplesk 4- oranžna oplesk 5- zelena oplesk 6- sivo -modra oplesk 7- svetlo moder oplesk 8- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 13 Sonda: S 44	1- apneni omet 2- zelen oplesk 3- svetlo rumen oplesk 4- oranžen oplesk 5- sivo-moder 6- zelen oplesk 7- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 13 Sonda: S 45	1- apneni omet 2- rjav oplesk 3- oranžen oplesk 4- oker oplesk 5- siv oplesk 6- zelen oplesk 7- moder oplesk 8- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 14 Sonda: S 46	1- apneni omet 2- črn oplesk 3- oker oplesk 4- svetli oker oplesk 5- siv oplesk 6- zelen oplesk 7- umazano bel oplesk			





Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 14 Sonda: S 47	1- apneni omet 2- temno oker oplesk 3- svetlo oker oplesk 4- moder oplesk 5- sivo moder oplesk 6- zelen oplesk 7- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 14 Sonda: S 48	1- apneni omet 2- temno oker oplesk 3- svetlo oker oplesk 4- moder oplesk 5 - poslikava na oplesku: sivo-modra poslikava (z modro črto 0,5 cm in 20 cm od stropa), ki se nadaljuje v svetlo-sivo zeleno 6- bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je viden del poslikave sivo- modre barve z modro črto, ki se nadaljuje v svetlo-sivo barvo na strop.			
1.nadstropje Prostor 15 Sonda: S 49	1- apneni omet 2- siv oplesk 3- moder oplesk 4- zelen oplesk 5- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 15 Sonda: S 50	1- apneni omet 2- rdeč oplesk 3- svetlo zelen oplesk 4- svetlo oker oplesk 5- svetlo moder oplesk 6- oranžen oplesk 7- svetlo oker oplesk 8- moder oplesk 9- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.			





1.nadstropje Prostor 15 Sonda: S 51	1- apneni omet 2- rumen oplesk 3- poslikava na oplesku: svetlo modra z modro črto 0,5 cm in 20 cm od stropa, ki se nadaljuje v svetlo sivo 4- zelen oplesk 5- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Pod belim in zelenim opleskom je vidnen del poslikave na oplesku v svetlo modri barvi z modro črto, ki se nadaljuje v svetlo sivo in na strop.			
1.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 52	1- apneni omet 2- poslikava na oplesku siva in rjav vzorec 3- oker oplesk 4- roza oplesk 5- oranžen oplesk 6- svetlo zelen oplesk 7- svetlo moder oplesk			
Ugotovitve	Sonda se nahanja na steni pod galerijo / balkonom. Na apnenem ometu je vidna poslikava v sivi barvi z rjavim vzorcem. Čez poslikavo je več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 53	1-apneni omet 2- poslikava na oplesku siva in dve rjavi črti 3- roza oplesk 4- oker oplesk 5- svetlo moder oplesk			
Ugotovitve	Sonda se nahanja na steni tik pod stropom galerije / balkona. Na apnenem ometu je vidna poslikava v sivi barvi z dvema rjavima črtama. Čez poslikavo je več barvnih opleskov.			
1.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 54	1-apneni omet 2- poslikava na oplesku: siva z rjavo črto 3- poslikava na oplesku: modra črta / moder pas, ki se nadaljuje v sivo 4- oker oplesk 5- umazano bel oplesk			
Ugotovitve	Sonda se nahanja na ometu galerije / balkona s spodnje strani, kjer je vidna poslikava na oplesku v sivi barvi z rjavo črto, čez njo je poslikava na oplesku in			





	sicer moder pas, ki se nadaljuje v sivo barvo. Čez poslikavi sta nanešena še dva barvna opleska.		
1.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 55	1-apneni omet 2- siv oplesk 3- bel oplesk 4- oranžen oplesk 5- roza oplesk 6- moder oplesk		
Ugotovitve	Pod modrim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 56	1-apneni omet 2- moder oplesk 3- roza oplesk 4- oker oplesk 5- svetlo moder oplesk		
Ugotovitve	Pod modrim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 57	1-apneni omet 2- umbra oplesk 3- siv oplesk 4- oker oplesk 5- siv oplesk 6- rdeč oplesk 7- oker oplesk 8- svetlo moder oplesk		
Ugotovitve	Pod modrim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 58	1-apneni omet 2- oker oplesk 3- sivo-moder oplesk 4- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		

2.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 59	<ul style="list-style-type: none"> * opleski na lesenem obodu - les - roza – bel oplesk - oranžen oplesk - bel oplesk - svetlo moder oplesk 		
Ugotovitve	Pod modrim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 60	<ul style="list-style-type: none"> 1-apneni omet 2- siv oplesk 3- rjav oplesk 4- bel oplesk 5- umazano bel oplesk 6- oranžen oplesk 7- moder oplesk 		
Ugotovitve	Pod modrim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 61	<ul style="list-style-type: none"> 1-apneni omet 2- poslikava na oplesku: siva s temno sivim vzorcem 3- poslikava na oplesku: svetlo siva s sivim vzorcem 4- oker oplesk 5- bel oplesk 6- svetlo moder oplesk, ki se nadaljuje v belega na stropu 		
Ugotovitve	Pod treni barvnimi opleski sta vidni dve poslikavi na opleskih; zgornja je svetlo siva s sivim vzorcem ter spodnja siva s temno sivim vzorcem.		
2.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 62	<ul style="list-style-type: none"> 1-apneni omet 2- rjav oplesk 3- siv oplesk 4- bel oplesk 		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		

2.nadstropje Prostor 16 Sonda: S 63	1- apneni omet 2- siv oplesk 3- rjav oplesk 4- svetlo siva oplesk 5- oranžen oplesk 6- svetlo oker oplesk 7- bel oplesk 8- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 17 Sonda: S 64	1-apneni omet 2- svetli oker oplesk 3- rjav – bel oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je viden oplesk v svetlem okru.		
2.nadstropje Prostor 17 Sonda: S 65	1-apneni omet 2- rumen oplesk 3- oker oplesk 4- bel oplesk 5- moder oplesk 6- siena oplesk 7- bel oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 18 Sonda: S 66	1-apneni omet 2- rumen oplesk 3- svetlo zelen oplesk 4- moder oplesk 5- svetlo oker oplesk 6- rjav – bel oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 18 Sonda: S 67	1-apneni omet 2- rumen oplesk 3- poslikava na oplesku: siena z rdečo črto 0,7 cm 160 cm od tal 4- moder oplesk		

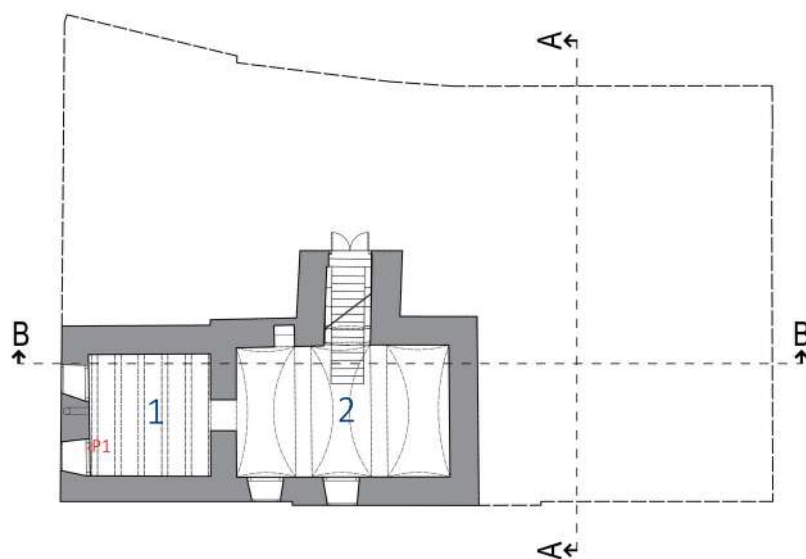
	5- bel oplesk		
Ugotovitve	Sonda se nahaja sredi stene v vzdolžnem hodniku v 1. nadstropju. Pod belim in modrim opleskom je vidna poslikava na oplesku v siena barvi z rdečo črto. Pod njo je še rumen oplesk.		
2.nadstropje Prostor 18 Sonda: S 68	1-apneni omet 2- siva oplesk 3- oker oplesk 4- sveti oker 5- moder oplesk 6- oker oplesk 7- belo rumen oplesk 8- bel oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 19 Sonda: S 69	1-apneni omet 2- siv oplesk 3- oker oplesk 4- poslikava na oplesku: svetlo rjava z rjavo črto na 13 cm od tal 5- zelena oplesk 6- roza oplesk 7- rumen oplesk 8- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom in tremi sloji barvnih opleskov je vidna poslikava na oplesku v svetlo rjavi barvi z rjavo črto, pod njo sta še dva barvna opleska.		
2.nadstropje Prostor 19 Sonda: S 70	1-apneni omet 2- moder oplesk 3- siena oplesk 4- oker oplesk 5- bel oplesk 6- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 19 Sonda: S 71	1-apneni omet 2- siv oplesk 3- umbra oplesk 4- rumeno zelen oplesk 5- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		

2.nadstropje Prostor 20 Sonda: S 72	1-apneni omet 2- oker oplesk 3- moder oplesk 4- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 21 Sonda: S 73	1-apneni omet 2- umbra oplesk 3- moder oplesk 4- rdeč oplesk 5- rumen oplesk 6- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 21 Sonda: S 74	1-apneni omet 2- umbra oplesk 3- moder oplesk 4- rdeč oplesk 5- rumen oplesk 6- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 21 Sonda: S 75	1-apneni omet 2- umbra oplesk 3- bel oplesk 4- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		

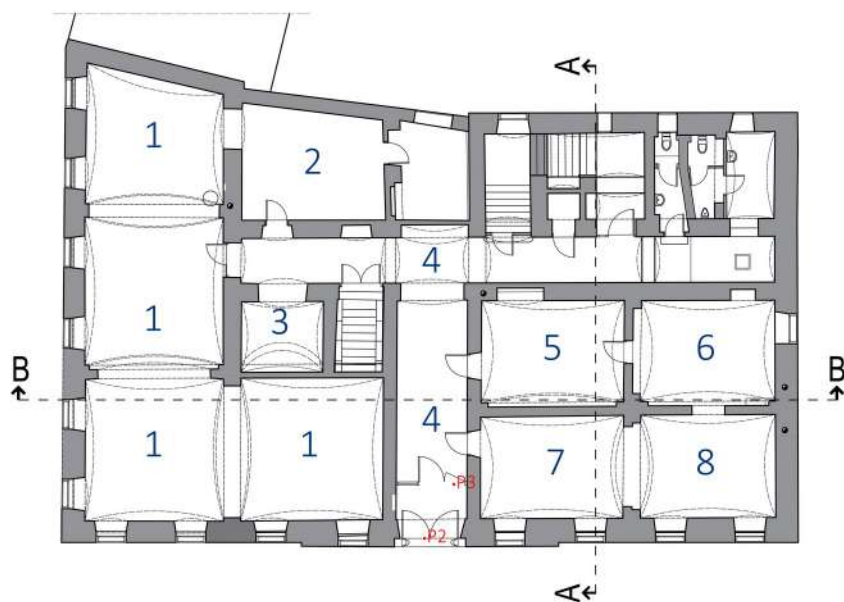
2.nadstropje Prostor 22 Sonda: S 76	1-apneni omet 2- roza oplesk 3- oker oplesk 4- zelen oplesk 5- rumen oplesk 6- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 22 Sonda: S 77	1-apneni omet 2- moder oplesk 3- oker oplesk 4- roza oplesk 5- zelen oplesk 6- siena oplesk 7- rumen oplesk 8- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 22 Sonda: S 78	1-apneni omet 2-umbra oplesk 3- poslikava na oplesku: rumena z oranžno črto 20 cm od stropa 4- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidna poslikava na oplesku v rumeni barvi z oranžno črto.		
2.nadstropje Prostor 23 Sonda: S 79	1-apneni omet 2- oker oplesk 3- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je viden oker oplesk.		

2.nadstropje Prostor 23 Sonda: S 80	1-apneni omet 2- oker oplesk 3- siv oplesk 4- zelen oplesk 5- umazano bel opesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		
2.nadstropje Prostor 23 Sonda: S 81	1-apneni omet 2- oker oplesk 3 - umbra oplesk 4 - zelen oplesk 5- umazano bel oplesk		
Ugotovitve	Pod umazano belim opleskom je vidnih več barvnih opleskov.		

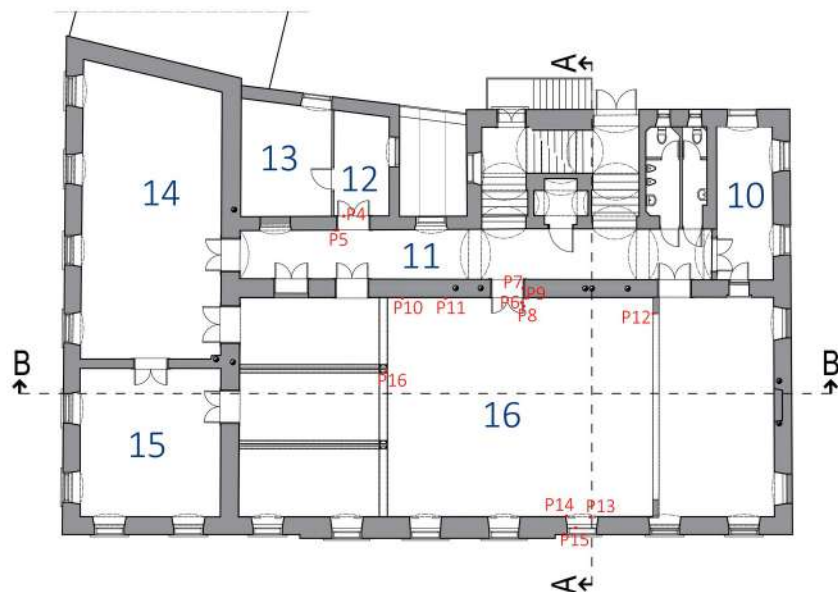
2. Sondiranje stavbnega pohištva



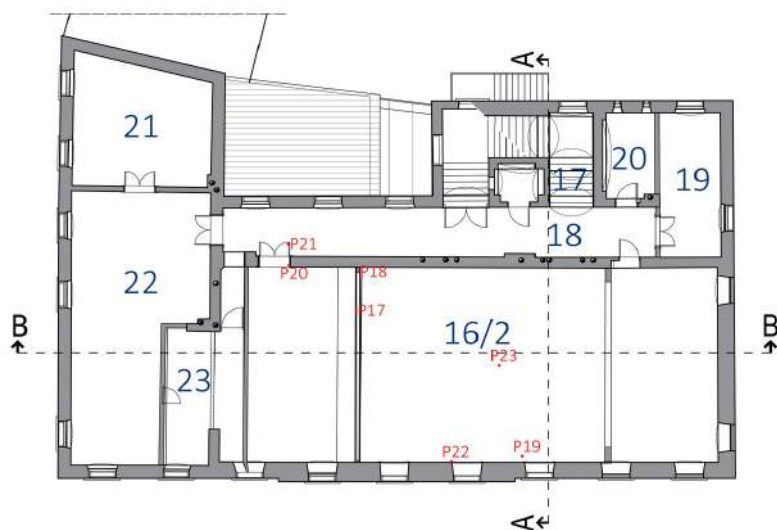
Slika 16: Načrt sondiranja stavbnega pohištva klet







Slika 17: Načrt sondiranja stavbnega pritličja











Slika 18: Načrt sondiranja 1. nadstropje









Slika 19: Načrt sondiranja 2. nadstropje




Lokacija	Sonda	Fotografija	
Klet Prostor 1 Sonda P 1	1- les 2- rumena 3- zelena 4- rdeča 5- črna (saje)		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na kletnem oknu, na okviru okna in polknu / naoknici, vidnih je več barvnih nanosov v rumeni, zeleni in rdeči barvi. Prisotna je površinska nečistoča v črni barvi.		
Pritličje Prostor 4 Sonda: P 2	1- les (hrast) 2- rjava lazura		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na vhodnih vratih, vidna je rjava lazura na lesenem nosilcu.		
Pritličje Prostor 4 Sonda: P 3	1- les 2- rdeče rjava 3- rjava 4- modra 5- oker 6- svetlo rjava 7- bela		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na lesenih vratih predverja v pritličju, kjer je vidnih več barvnih plasti. Spodnji štirje sloji so videti trši (klejni), zgornja dva svetlo rjav in bel oljna.		
1. nadstropje Prostor 12 Sonda: P 4	1- les 2- zelena 3- rumena 4- umazano bela		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na vratnem krilu na hodniku v 1.nadstropju, vidno je da se pod belo barvno plastjo nahajata še rumena in zelena.		



1. nadstropje Prostor 12 Sonda: P 5	1- les 2- zelena 3- rumena 4- temno rjava		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na podboju na hodniku v 1. nadstropju, vidno je, da je zgornja plast temno rjava pod njo sta še rumena in zelena barvan plast.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 6	1- les 2- zelena 3- rumena 4- umazano bela		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na vratnem krilu na hodniku v 1.nadstropju, vidno je da se pod belo barvno plastjo nahajata še rumena in zelena.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 7	1- les 2- rjava 3- zelena 4- svetla umbra 5- temno rjava		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na podboju na hodniku v 1. nadstropju, vidno je, da je zgornja plast temno rjava pod njo so še rumena in zelena barvan plast.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 8	1- les 2- umbra 3- modra 4- bela 5- oker		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na vratnem krilu na hodniku v 1.nadstropju (notranja stran vratnega ktila v Veliki dvorani), vidno je da se pod oker barvno plastjo nahajajo še		

	bela, modra in umbra.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 9	1- les 2- zelena 3- rumena 4-umbra 5- oker		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na opažu / profilu od vrat v 1.nadstropju (v Veliki dvorani), vidno je da se pod oker barvno plastjo nahajajo še umbra, rumena in zelena.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 10	1- les 2- temno rjava (lazura)		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na lesenem karo stenskem podstavku za stenske luči v Veliki dvorani; les ima rjavo lazuro.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 11	1- les 2- svetlo zelena 3- oker		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na leseni oblogi z letvicami in ovalnim zaključkom v Veliki dvorani, vidno je da se pod oker barvno plastjo nahajajo še svetlo zelena.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 12	1-les, 2- svetlo rjava 3- sivo-modra 4- svetlo zelena 5- oker		

Ugotovitve	Sonda se nahajana odernem opaž v Veliki dvorani, vidno je da se pod oker barvno plastjo nahajajo še svetlo zelena, sivo-modra, svetlo rjava.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 13	1- les 2- oker 3- umazano bela		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na notranjem polknu / naoknici; dvodelna harmonika; pod belo barvo je vidna oker barva.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 14	1- les 2- siva 3- zelena 4-rumena 5- oker		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na lesenem opažu v Veliki dvorani, vidno je da se pod oker barvno plastjo nahajajo še rumena, zelena in siva barva.		
1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 15	1- les 2- umazano bela		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na leseni podokenski oblogi bele barve v Veliki dvorani, vidna je plast bele barve.		

1. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 16	1- les 2- rdeča 3- svetlo zelena 4- temno modra, 5- svetlo modra 6-cokel stebra: 26 cm od tal črna		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na lesenem podpornem steberu v Veliki dvorani, vidno je da se pod svetlo modro barvno plastjo nahajajo še temno modra, svetlo zelena in rdeča barva.		
2. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 17	1- les 2- zelena 3- modra 4- temno zelena 5- svetlo rumena 6- rjava		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na leseni ograji balkona / galerije v Veliki dvorani, vidno je da se pod rjavo barvno plastjo nahajajo še svetlo rumena, temno zelena, modra in zelena barva.		
2. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 18	1- kovina 2- rumena 3- roza 4- svetlo modra		
Ugotovitve	Sonda se nahaja žlebu za ambientalno osvetlitev (v Veliki dvorani), ki ima lesen obod in kovinski zaključek. Na kovinskem zaključju je vidno, da se pod svetlo modro nahajata roza in rumena barva.		

2. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 19	1- les 2- siva 3- oker 4- oranžna 5- roza 6- svetlo modra		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na lesnem obod za ambientalno osvetlitev v Veliki dvorani, vidno je da se pod svetlo modro barvno plastjo nahajajo še roza, oranžna, oker in siva barva.		
2. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 20	1- les 2- rdeča 3- zelena 4- modra 5- svetli oker 6- svetlo rjava 7- temno rjava		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na podboju vrat na hodniku v 2. nadstropju (vhod na balkon / galerijo v Veliko dvorano) vidno je da se pod temno rjavo barvno plastjo nahajajo še svetlo rjava, svetli oker, modra, zelena in rdeča barva.		
2. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 21	1- les 2- umbra 3- svetlo modra 4- zelena 5- svetlo rumena 6- oker 7- svetlo rjava		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na lesenem vrtnem krilu v 2. nadstropju (vhod na balkon / galerijo v Veliko dvorano) vidno je da se pod temno svetlo rjavo barvno plastjo nahajajo še oker, svetlo rumena, zelena, svetlo modra in umbra barva.		

2. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 22	1- les 2- oranžna 3- modra 4- zelena 5- rumena 6- umazano bela		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na lesenem reliefnem okenjskem okvirju (2.etaža Velike dvorane) bele barve pod njo so vidne oranžna, modra, zelena in rumena barvna plast.		
2. nadstropje Prostor 16 Sonda: P 23	1- kovina 2- oranžna 3- zelena 4- bela		
Ugotovitve	Sonda se nahaja na kovinskem svetilu / lestencu na strupu Velike dvorane, pod belim slojem barve sta vidni oranžna in zelena barva.		

3. Sondažne raziskave na fasadi

Na vseh fasadah so v spodnjem pasu fasad vidni sledovi prekomernega navlaževanja zaradi kapilarnega dviga vlage v zidove in omete. Na južni in čelni (vzhodni) fasadi je kamnit cokel; posamezne kamnite plošče cokla so razpokane in odstopile od zidu. Na severni fasadi je nekaj cementnih plomb in zgornja plast ometa odstopa od spodnje.



Slika 21,22: Kamnit cokel na južni in čelni fasadi, ki je razpokan in vidni znaki prekomernega navlaženja zidu ter odpadle kamnite plošče cokla.



Slika 23,24: Cokel na severni fasadi je poškodovan; vidne so cementne plombe in odstopanje ometa.

Fasadni ometi na čelni fasadi na več mestih odstopajo in odpadajo od opečne podlage. V liniji odtočne cevi iz strehe (streha je bila obnovljena 2018 in tudi odtočna cev je bila zamenjana). Vidni so opečni zidaki in malta med njimi, ki so zmrzlinosko močni poškodovani. Zaradi nevarnosti poškodb mimoidočih pri padcu večjih kosov ometa, je bila na čelni fasadi že montirana kovinska mrežica, pod napuščem pa lovilni oder.



Slika 23,24: Čelna fasada; vidni znaki odpadlih fasadnih ometov zaradi zamakanja odtočne cevi iz strehe. In spodnji del fasade z znaki prekomernega navlaženja zidu.

Tudi na fasadnih vencih so ometi in delno opeka pod njimi zmrzlinsko poškodovani.



Slika 25: Historična čelna fasada s poškodovanimi klasičnimi dekorativnimi elementi (balustri, reliefi, kariatide...); okrasje oken v drugem nadstropju je enostavnejše in se konča v kapnem vencu (simsu) z reliefnim trakom.

Dekoratívni elementi so poškodovani, a zaradi montirane kovinske mrežice težko dostopni.

Glede na to, da sodijo klasični elementi dekoracije kariatide, balustri, reliefi in druga dekoracija med ohranjene detaile iz zadnje četrtine 19. stoletja in fasadna dekoracija priča o takratnem trgu dekorativnih polizdelkov, nakupljenih v trgovinah in uporabljenih za dokončno oblikovanje likovnega izraza fasade², sklepamo, da gre za fasadne plastične odlitke na osnovi kalupov, ki so jih

² povzeto: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto: Narodni dom, EŠD 8581; Konservatorski program, september / december 2006, str. 20.

nato pritrdili na fasado in so jih običajno v tem času izdelovali iz t.i. diara gipsu / mavcu.

Predvsem na severni fasadi fini omet odstopa od grobega in odpada.



Slika 26: Severna fasada; luščenje ometov.

Lokacija	Sonda opis	Fotografija
Južna fasada	1- grob apneni omet 2- gladek apneni omet 3- apneni omet z rastrom	
Ugotovitve	Sonda se nahaja na južni fasadi na plitvem rustikalnem vodoravnem pasu fasadnega ometa, krej je razvidno, da je fasadni omet zgrajen iz treh apnenih ometov od katerih je vrhnji obdelan z rastrom.	

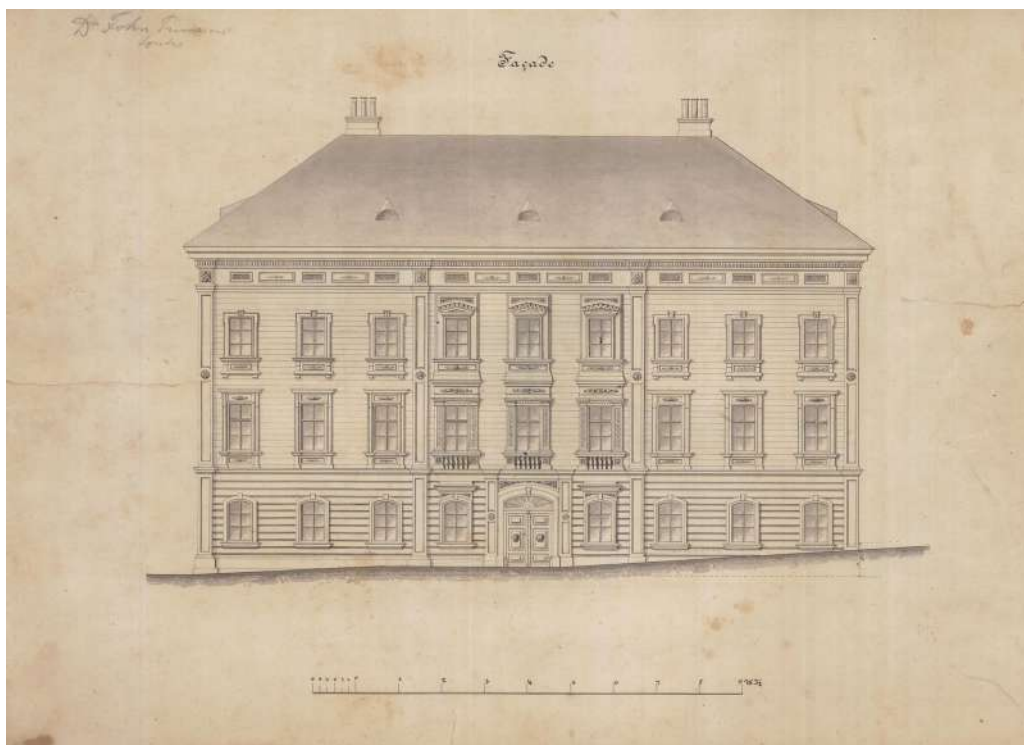
Priporočila pri prenovi

Priporočamo ohranitev fasade. Omet se pokita z apneno malto enake granulacije ter prebarva z apnenim beležem. Na fasadi se odstrani vse sekundarne cementne plombe ter nadomesti z novim apnenim ometom, domodelira se manjkajoče okenjske okvirje in poškodovane dele okrasja. Prav tako je potrebno odstraniti nečistoče s kamnitega cokela, ga pokitati, tonsko uskladiti z originalom in zaščititi.

Arhitekturni posnetek z vsemi potrebnimi raziskavami na čelni fasadi se izvede, ko bo ta dostopna. Način končne prezentacije določi odgovorni konservator, pristojega zavoda ZVKDS, OE Novomesto.

Barvna študija

Barvna študija je bila pripravljena na podlagi podatkov, ki smo jih pridobili z raziskavo zgodovinskega gradiva in s sondiranjem.



Slika 27: Izvirni načrt glavne fasade: risba pročelja in vhoda Narodnega doma Novo mesto pripisana zagrebškemu stavbeniku A. Kappnerju. (vir: Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto).



Slika 28: Fotografije Sokolskega doma – Narodnega doma Novo mesto (vir: Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto): Po njih lahko ugotovimo, da se izvirni načrti (risba zgoraj) razlikuje od dejansko izvedene fasade: nekatera okna so bila zazidana in na fasadi zgolj nakazana, na območju odra, ker je bila svetloba moteča za gledališke in glasbene predstave in postavitve odrske tehnike in kulis.



Slika 29: Fotografija južne fasade.

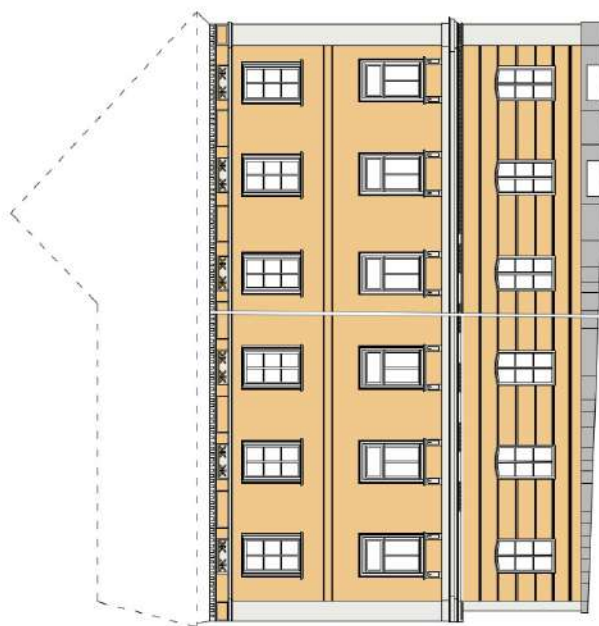
Lokacija	Sonda opis	Fotografija
Južna fasada	<p>omet z grobim rastrom</p> <p>* po Rofix Color Design barvni lestvici: svetli oker - 51036 oker - 51032 bela - 59014</p>	
Ugotovitev	Po Rofix Color Design barvni lestvici je barva fasade oker – 51032.	

Rezultati študije

Najbolje je ohranjena južna fasada, k temu so pripomogle tudi okoliške stavbe, ki ji dajejo zavetje. Na tej fasadi ni opaziti večjih posegov, tako da sklepamo, da gre za originalni barvni ton, ki je oker z belimi poudarki na profiliranih fasadnih elementih. Fasado se prebarva z apneno barvo v tonu originala.

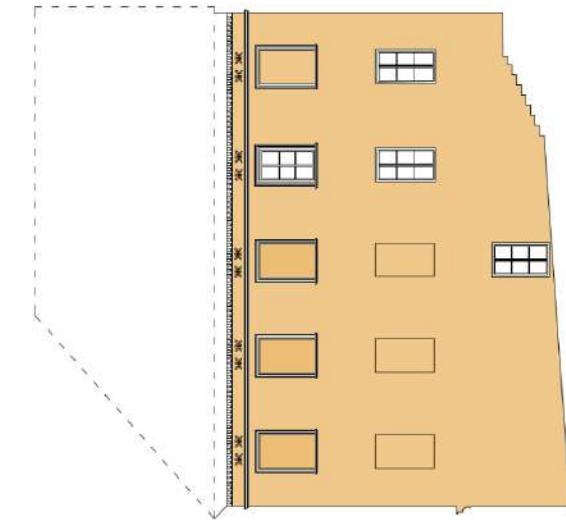
Način končne prezentacije določi odgovorni konservator, pristojega zavoda ZVKDS, OE Novomesto.

- 51032 RÖFIX ColorDesign
- 56014 RÖFIX ColorDesign
- LES- PIGMENTIRANO OLE
- NARAVNI KAMEN- apnenec
- OKNA- POKRIVNA BELA BARVA



ZAVOD TRISMEGISTUS

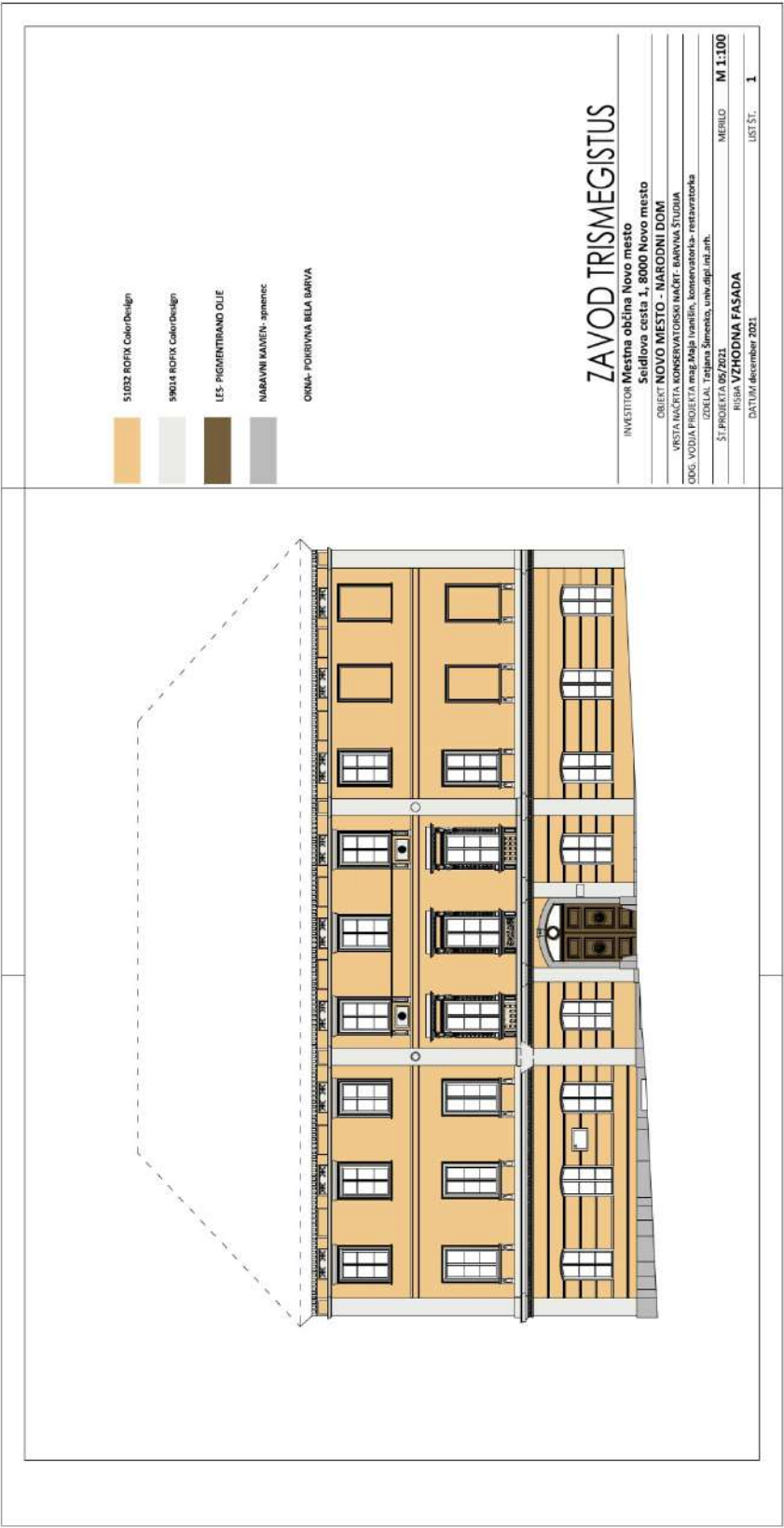
INVESTITOR	Mestna občina Novo mesto
	Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto
OBJEKT	NOVO MESTO - NARODNI DOM
VISTA NAČRTA	KONSERVATORSKI NAČRT- BARNYNA STUDIO
ODG. VODIA PROJEKTA	mag. Maja Ivanšin, konservatorica- restavratorka
IZDELAL	Tatjana Šimenko, univ.dipl.inž.arh.
ŠT. PROJEKTA	05/2021
REŠEA	JUŽNA FASADA
MERILO	M 1:100
DATUM	december 2021
LIST ŠT.	2

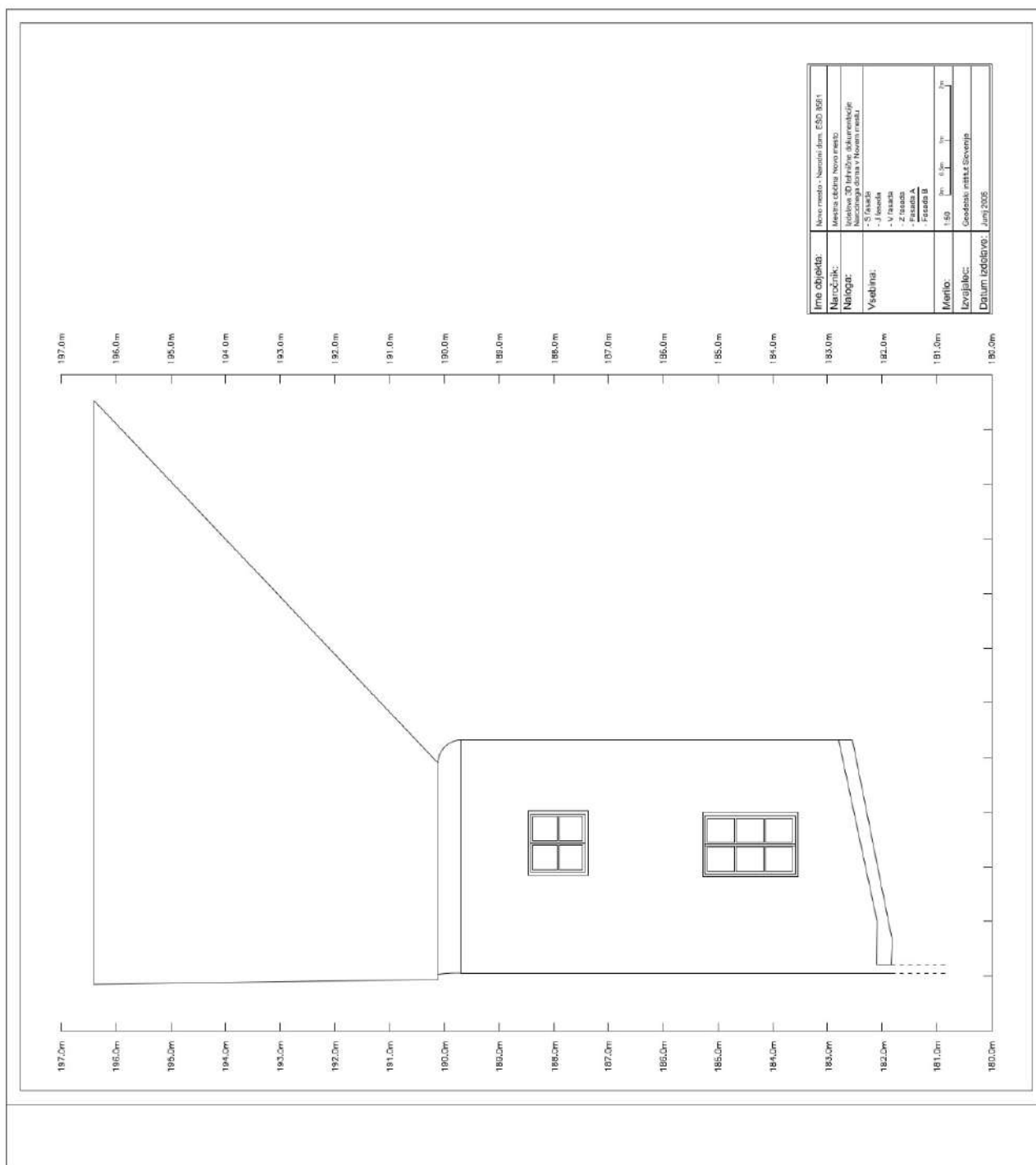


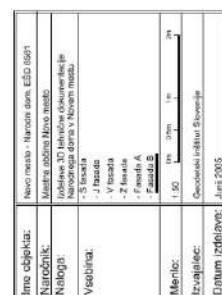
- 51032 RÖFIX ColorDesign
- 59014 RÖFIX ColorDesign
- LES- PIGMENTIRANO OLJE
- NABAVNI KAMEN- apnenec
- OKNA- POKRIVNA BELA BARVA

ZAVOD TRISMEGISTUS

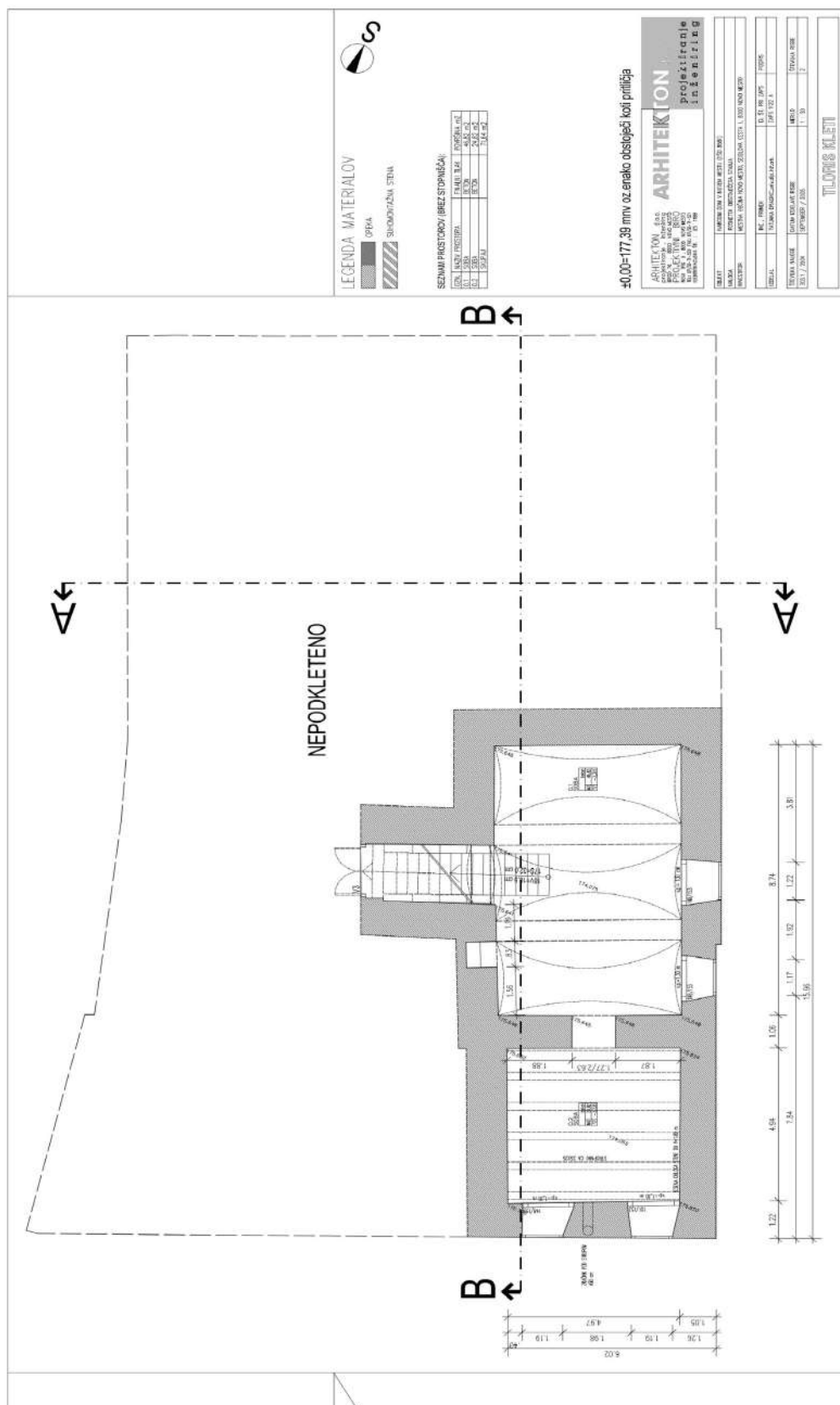
INVESTITOR	Mestna občina Novo mesto
	Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto
OBJEKT	NOVO MESTO - NARODNI DOM
VISTA PLOČITA	KONSERVATORSKI NAČRT- BARVNA ŠTUDIJA
ODG. VODIA PROJEKTA	mag.Maja Nemilin, konservatorka- restavratorka
IZDELAL	Tajjana Šimenko, univ.dipl.inž.arh.
ŠT. PROJEKTA	05/2021
MERILO	M 1:100
RISBA	SEVERNA FASADA
DATUM	december 2021
LIST ŠT.	3

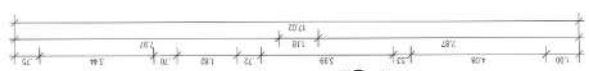






4. Posnetek obstoječega stanja, sept/2005, Arhitekton d.o.o.





www.viat.com

[illegible]

LEGENDA MATERIALOV



BEZJAM PROSTOROV I BREZ STOPNŠČAK

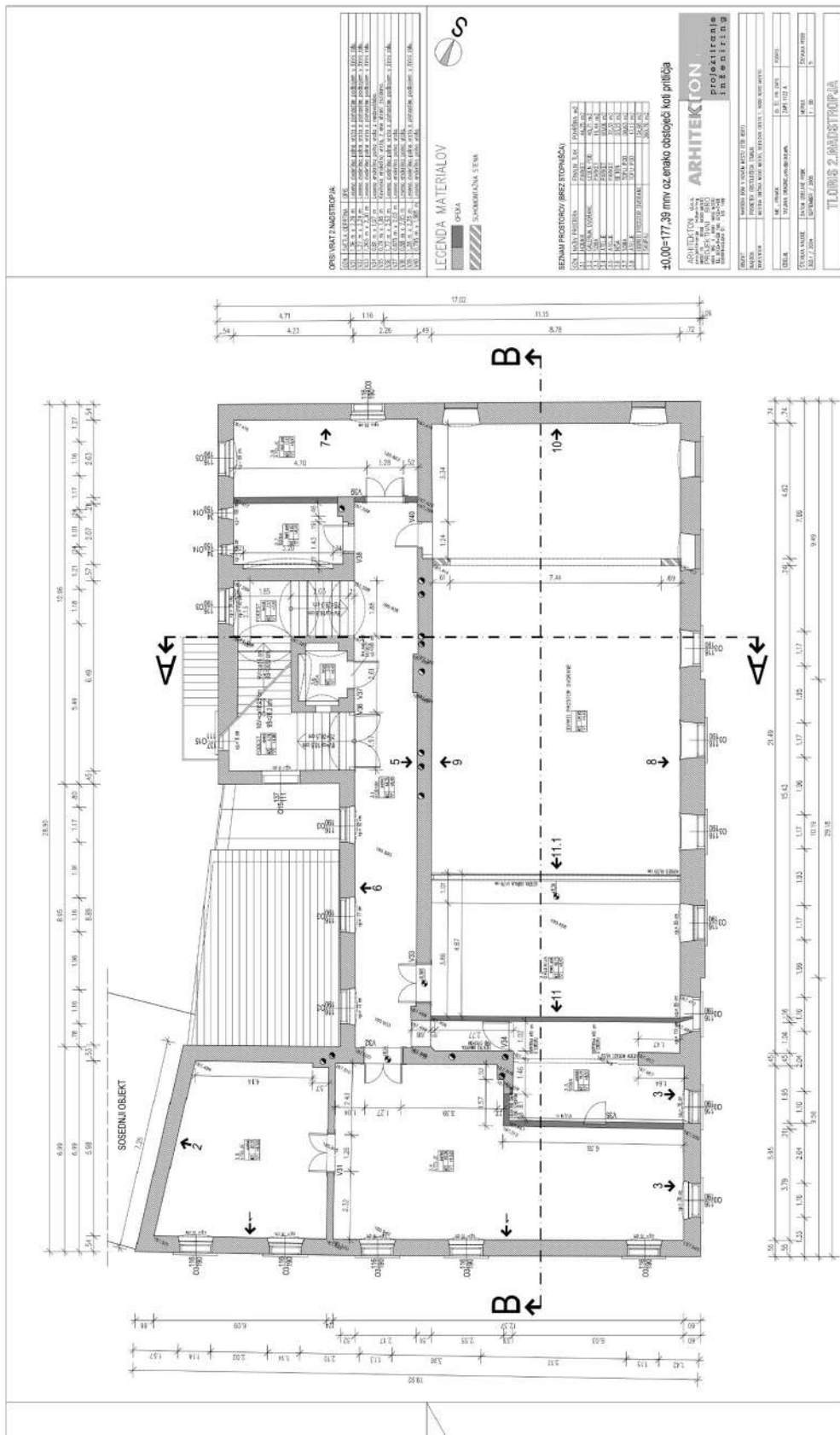
Case	Year	Age (years)	Sex	Height (cm)	Weight (kg)	Body mass index (kg/m ²)	Waist circumference (cm)	Hypertension	Diabetes	Hyperlipidemia	Family history of CVD	Smoking status	Alcohol consumption (g/day)	Physical activity (MET-min/week)	Medication	Outcome
1	2005	45	M	175	85	27.8	95	Yes	No	No	No	Former	20	1500	None	Stroke
2	2006	55	F	160	70	27.8	85	No	Yes	No	No	Current	10	1000	Statins	Stroke
3	2007	65	M	180	90	27.8	100	Yes	No	No	No	Former	30	2000	Beta-blockers	Stroke
4	2008	75	F	170	80	27.8	90	No	Yes	No	No	Current	15	1200	None	Stroke
5	2009	85	M	165	75	27.8	80	Yes	No	No	No	Former	25	1800	Diuretics	Stroke
6	2010	95	F	155	65	27.8	75	No	Yes	No	No	Current	5	800	None	Stroke
7	2011	105	M	170	80	27.8	85	Yes	No	No	No	Former	20	1500	Statins	Stroke
8	2012	115	F	160	70	27.8	85	No	Yes	No	No	Current	10	1000	None	Stroke
9	2013	125	M	180	90	27.8	100	Yes	No	No	No	Former	30	2000	Beta-blockers	Stroke
10	2014	135	F	170	80	27.8	90	No	Yes	No	No	Current	15	1200	None	Stroke
11	2015	145	M	165	75	27.8	80	Yes	No	No	No	Former	25	1800	Diuretics	Stroke
12	2016	155	F	155	65	27.8	75	No	Yes	No	No	Current	5	800	None	Stroke
13	2017	165	M	170	80	27.8	85	Yes	No	No	No	Former	20	1500	Statins	Stroke
14	2018	175	F	160	70	27.8	85	No	Yes	No	No	Current	10	1000	None	Stroke
15	2019	185	M	180	90	27.8	100	Yes	No	No	No	Former	30	2000	Beta-blockers	Stroke
16	2020	195	F	170	80	27.8	90	No	Yes	No	No	Current	15	1200	None	Stroke
17	2021	205	M	165	75	27.8	80	Yes	No	No	No	Former	25	1800	Diuretics	Stroke
18	2022	215	F	155	65	27.8	75	No	Yes	No	No	Current	5	800	None	Stroke
19	2023	225	M	170	80	27.8	85	Yes	No	No	No	Former	20	1500	Statins	Stroke
20	2024	235	F	160	70	27.8	85	No	Yes	No	No	Current	10	1000	None	Stroke

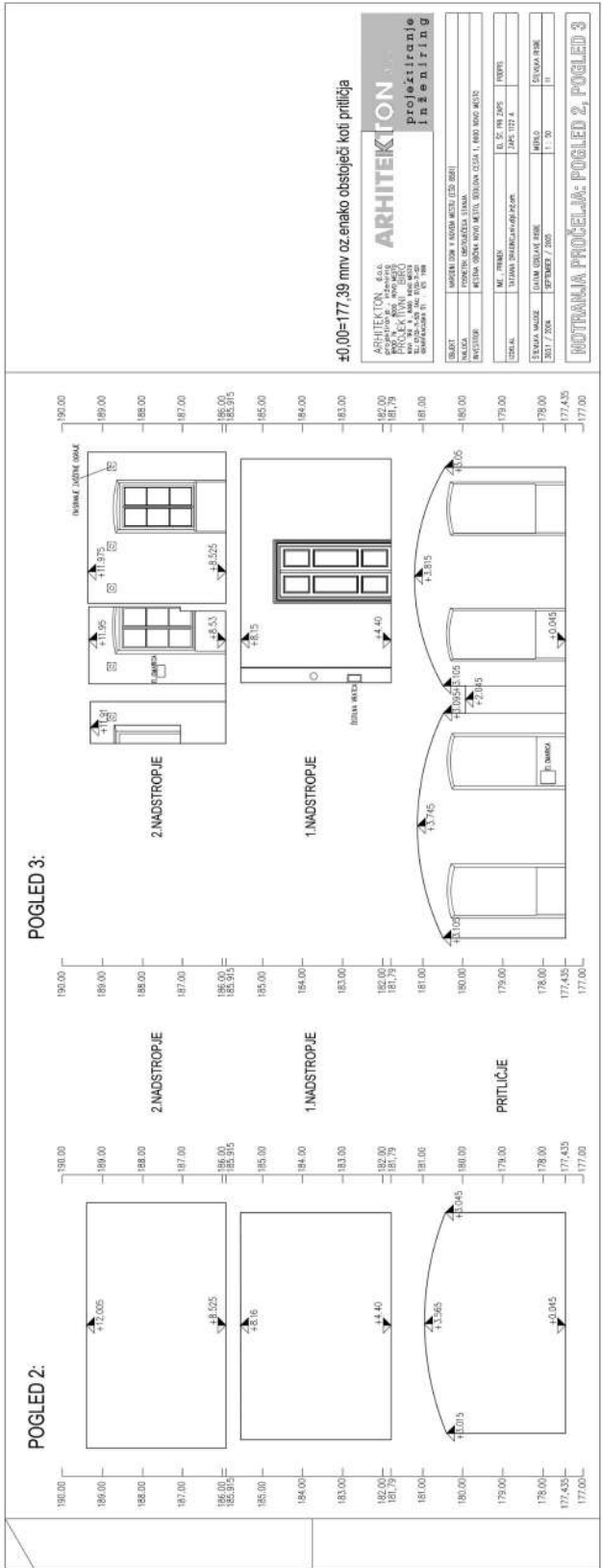
 $+0,00=177,39$ minv oz.enako obstoječi kot pritrilja

CONTENTS

AKTIEKLON
projektoran
inszenierung

[illegible]



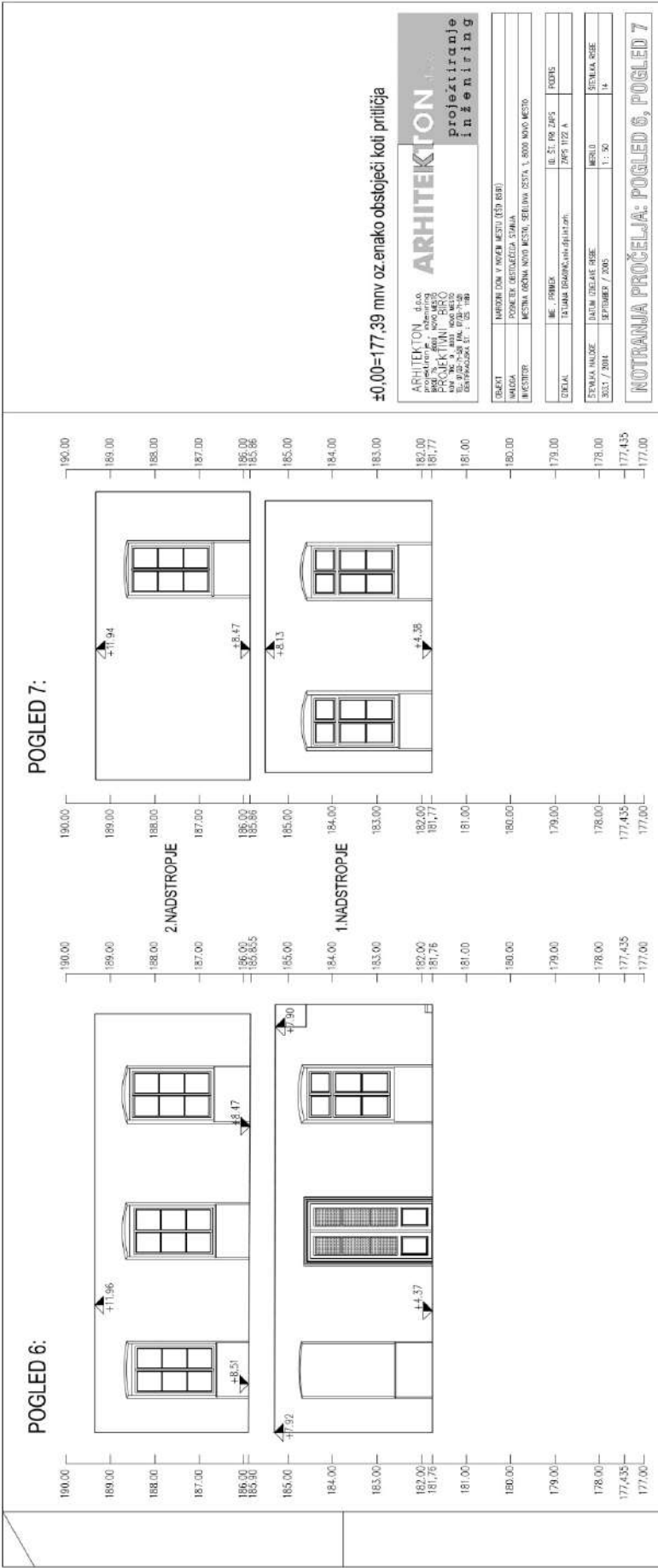


$\pm 0,00=177,39$ mnv oz.enako obstoječi koti pritlička

ARHITEKTON d.o.o.
projektnje i inženjering
6800 76 8500 MOLO VESKO
PROJEKTIVNI BIRO
MOLITZ S. 8100 NOVIA M-530
TEL. 01/31-9110 FAX: 01/31-71-100
BENTON/CORSON ST., 123 1100

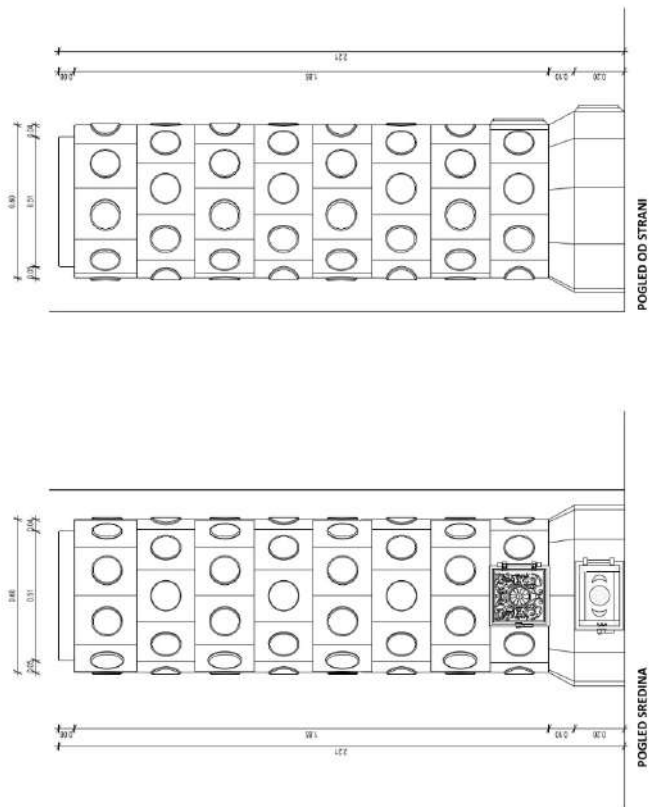
[illegible]

NOTRANJA PROČELJA: POGLED 4

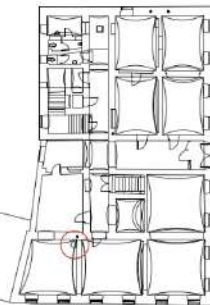


Manca Hervolj Grubar, m.i.a., Tatjana Šimenko, univ. dipl. inž. arh.

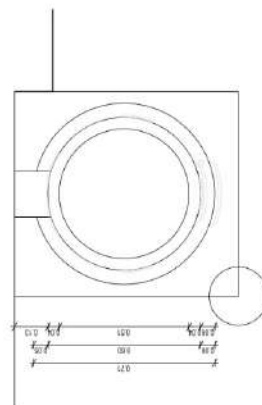




LOKACIA PEČI NA TLORISU (PRITILUČJE)

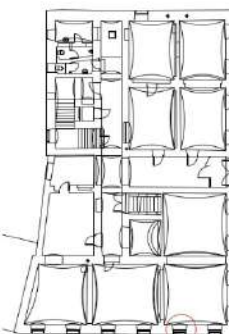
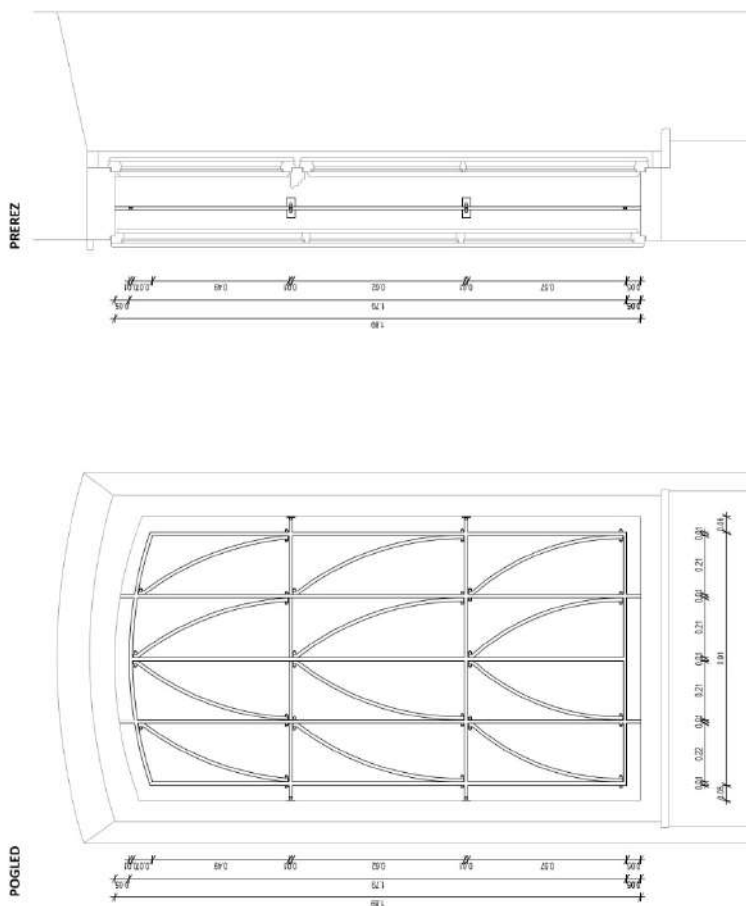


TLORIS



ZAVOD TRISMEGIŠTIUS

INVESTITOR	Mestna občina Novo mesto
Sejdljeva cesta 1, 8000 Novo mesto	
OBJEKT	NOVO MESTO - NARODNI DOM
VISITA MAČIČA KONSERVATORSKI MAČIČ - ARHITEKTURNI DETALJI	
ODG. VODJA PROJEKTA	mag. Anja Kavčič, konservatorska - restavracijska
IZDELAL	Manca Herold Grubar, m.s.a.
Št. PROJEKTA	02/2021
PROJEKT	LOKACIJA PEČI V PRITILUČJU
PROJEKTANT	Manca Herold Grubar, m.s.a.
MERILO	M 1:10
LIST	51. 2
DATUM	december 2021



ZAVOD TRISMEGIŠTUS

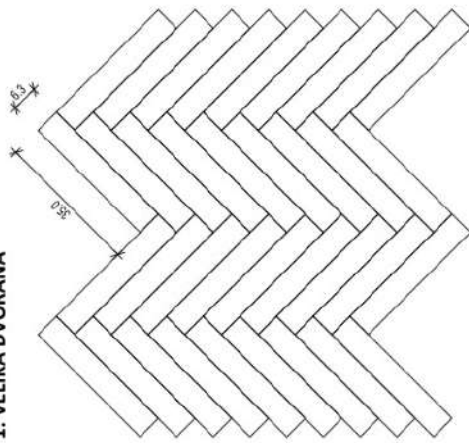
INVESTICIJA Mestna občina Novo mesto
Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto

OBLIK: NOVO MESTO - NARODNI DOM
VRSTA NAČRTA: KONSERVATORSKI NAČRTI - ARHITEKTURNI DETALJI
PODGL.: VOJNA PROJEKTA Ing.Maja Namulin, konservatorka - restavratorka
IZDELAL: Marica Horvat Grubar, m.a.s.

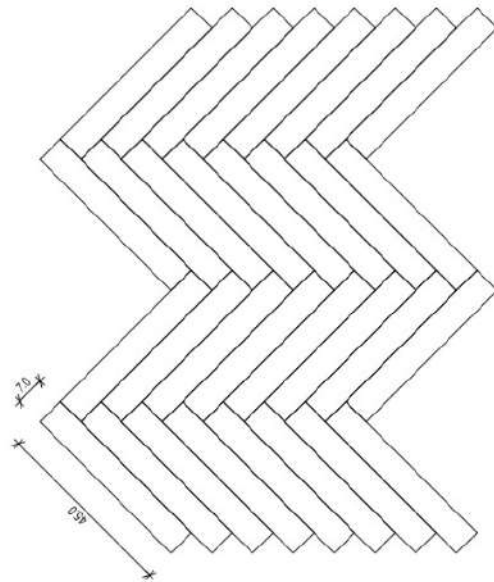
ŠT.PROJEKTA: 06/2021
RISKA KOVINSKA REŠETKA NA OKNO V PRILUČNOSTI
DATUM: december 2021

VZORCI PARKETA 1.NADSTROPJE:

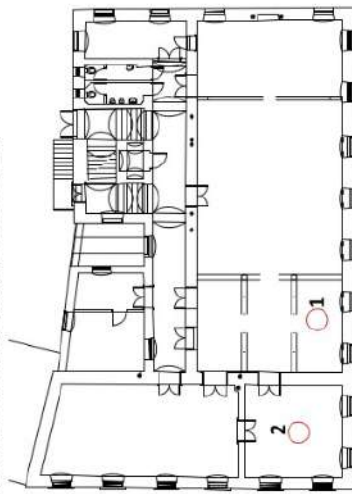
1. VELIKA DVORANA



2. MALA JUŽNA DVORANA (VOGALNA)



LOKACIJA NA TLOISU (1.NADSTROPJE)

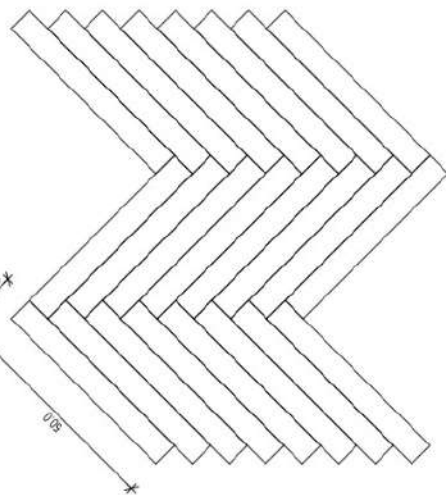


ZAVOD TRISMEGISTUS

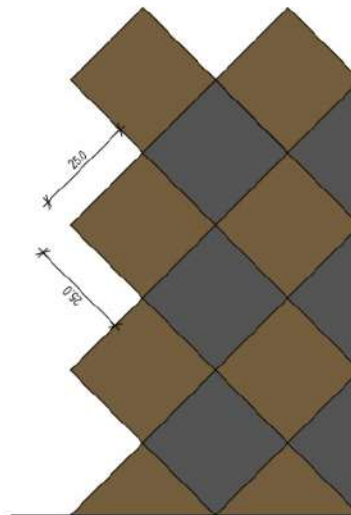
INVESTITOR	Mestna občina Novo mesto
	Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto
OBJEKT	NOVO MESTO - NARODNI DOM
VRSTA NAČRTA	KONSERVATORSKI NAČRT- ARHITEKTURNI DETALJI
ODG. VODJA PROJEKTA	mag.Maja Ivanišin, konservatorka- restavratorka
IZDELAL	Tatjana Šimenko, univ.dipl.inž.arh.
ŠT.PROJEKTA	05/2021
MERILO	M 1:10
RISBA	TLAKI 1.NADSTROPJE
DATUM	december 2021
LIST ŠT.	7

VZORCI PARKETA 1.NADSTROPJE:

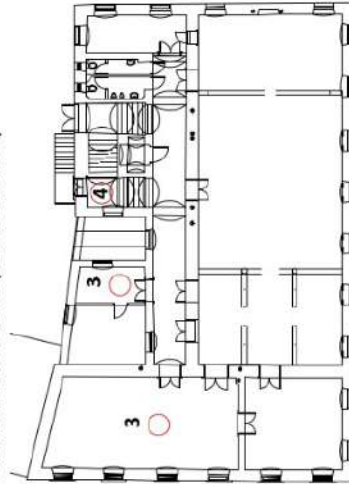
3. MALA JUŽNA DVORANA+SOBA PRIZIDKA



4. PODEST NA STOPNICAH V 2.NADSTROPJE



LOKACIJA NA TLOSRISU (1.NADSTROPJE)

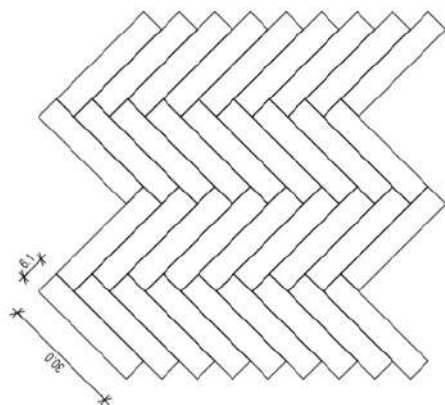


ZAVOD TRISMEGISTUS

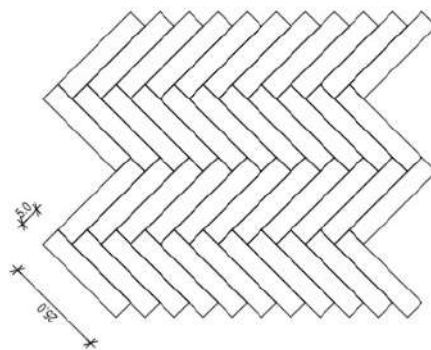
INVESTITOR	Mestna občina Novo mesto
	Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto
OBJEKT	NOVO MESTO - NARODNI DOM
VRSTA NAČRTA	KONSERVATORSKI NAČRT- ARHITEKTURNI DETALJI
ODG. VODJA PROJEKTA	mag.Maja Ivanišin, konservatorka- restavratorka
	IZDELAL: Tatjana Šimenko, univ.dipl.inž.arh.
ŠT.PROJEKTA	05/2021
MERILO	M 1:10
RISBA	TLAKI 1.NADSTROPJE
DATUM	december 2021
LIST ŠT.	8

VZORCI PARKETA 2. NADSTROPJE:

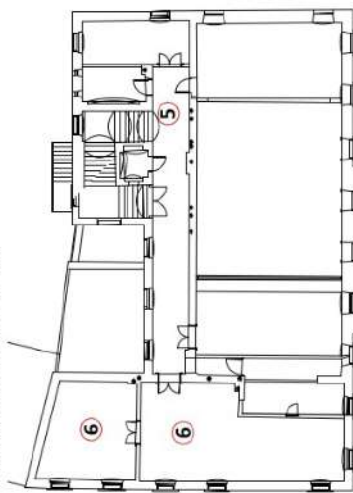
5. HODNIK



6. JUŽNA SOBA



LOKACIJA NA TLOSRISU (2N)



ZAVOD TRISMEGISTUS

INVESTITOR	Mestna občina Novo mesto
	Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto
OBJEKT	NOVO MESTO - NARODNI DOM
VRSTA NAČRTA	KONSERVATORSKI NAČRT: ARHITEKTURNI DETALJI
ODG. VODJA PROJEKTA	mag. Maja Ivanšič, konservatorica - restavratorka
IZDELAL	Tatjana Šimenko, univ. dipl. inž. arh.
ŠT. PROJEKTA	05/2021
	MERILO M 1:10
RISBA	TLAKI 2. NADSTROPJE
DATUM	december 2021
	LIST ŠT. 9

6. Poročilo o preizkusu materialov tehničnega stanja objekta »Narodni dom« v Novem mestu,
Zavod za sanacije in rekonstrukcije objektov Ljubljana

POROČILO
o preiskavah materialno tehničnega stanja objekta
»NARODNI DOM« v Novem mestu

Naročnik: **MESTNA OBČINA NOVO MESTO, Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto**

Naročilo: **naročilnica št. 21-0132 z dne 05.03.2021**

Direktor:
Iztok Leskovar, univ.dipl.inž.gradb.

april 2021

1.0 UVOD

Narodni dom v Novem mestu je bil zgrajen med letoma 1873 in 1885. Nahaja se v starem mestnem jedru in je kot tak razglašen za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Gre za zidano zgradbo, ki je delno podkletena, sicer pa obsega še pritličje in dve nadstropji. Horizontalne konstrukcije so delno obokane, delno lesene. Tudi strešna konstrukcija je lesena. Obnovljena je bila v letu 2018, ko je bila v celoti zamenjana tudi strešna kritina.

Glede na to, da je predvidena celovita obnova objekta, smo pred izdelavo projekta obnove v marcu 2021 izvedli preiskave materialno tehničnega stanja objekta.

Preiskave so obsegale:

- detajni pregled stanja z registracijo poškodb in fotodokumentacijo,
- sondiranje temeljev,
- sondiranje sestave stropnih konstrukcij,
- sondiranje sestave zidov,
- preskus tlačne trdnosti opeke in malte na odvzetih vzorcih iz objekta ter
- pregled strešne konstrukcije.

Rezultati izvedenih preiskav so predmet tega poročila.



Sliki 1 in 2: Pogleda na objekt iz čelne in bočne strani

2.0 DETAJLNI PREGLED OBJEKTA

Detajlni pregled objekta smo izvedli 25. in 31. 3. 2021.

Bistveni rezultati pregleda so bili naslednji :

fasadni ometi na vseh fasadah na več mestih odstopajo in odpadajo od opečne podlage. Tudi fini omet odstopa od grobega in odpada. Zaradi nevarnosti poškodb mimoidočih pri padcu večjih kosov ometa, je bila na čelni fasadi že montirana kovinska mrežica, pod napuščem pa lovilni oder (slike 2, 6 in 7).

Fasadni ometi so na več pozicijah razpokani.

Na čelni fasadi je v liniji odtočne cevi iz strehe (le-ta je bila med obnovo strešne kritine že zamenjana) zaradi zamakanja v preteklosti omet odpadel, razgaljeni opečni zidaki in malta med njimi pa so zmrzlinško močno poškodovani (slika 3).

V spodnjem pasu fasad nad okoliškim terenom, so vidni izraziti sledovi prekomernega navlaževanja zaradi kapilarnega dviga vlage v zidove in omete (slika 4).

Posamezne kamnite plošče cokla so odstopile od zidu oz. so že odpadle (slika 4 levo spodaj).

Tudi na fasadnih vencih so ometi in delno opeka pod njimi zmrzlinško poškodovani (slika 5).



Sliki 2 in 3: Odpadanje fasadnih ometov in zmrzlinško poškodovani ometi na čelni fasadi ter zaradi zamakanja razgaljen opečni zid v liniji odtočne cevi, kjer so opečni zidaki in malta močnejše zmrzlinško poškodovani



Sliki 4 in 5: Izraziti sledovi prekomernega navlaževanja fasadnih zidov zaradi kapilarnega dviga, odstopanje kamnitega cokla in zmrzlinke poškodbe ometov na fasadnem vencu



Sliki 6 in 7: Stanje fasadnih ometov na stranski Z fasadi in zmrzlinke poškodovani ometi na čelni fasadi

Na vseh kletnih zidovih so po celotni višini vidni znaki prekomernega navlaževanja zidov in ometov (luščenje opleskov in lokalne poškodbe finih ometov (slika 8).

Tudi na vseh obodnih zidovih v pritličju ter zidovih ob vhodni avli so v večji ali manjši meri vidni znaki prekomernega navlaževanja zidov v spodnjem 2 - 2,5 m visokem pasu nad koto tal pritličja (slika 9) . Na notranjih zidovih so sledovi navlaževanja bistveno manj izraziti, vendar so meritve vlažnosti z elektroporovno metodo (merilec vlage GAN 1) pokazale, da so tudi ti zidovi in ometi do višine ca 2m vlažni ali visoko vlažni (vrednosti 92 do 125 DGT enot).



Sliki 8 in 9: Vidni sledovi prekomernega navlaževanja zidov v kleti in na pritličnem nosilnem zidu ob vhodni avli

Na obokih in lokih nad glavnim hodnikom smo na njih registrirali več razpok, ki potekajo v vzdolžni smeri približno v sredini razpona (sliki 10 in 11).



Sliki 10 in 11: Razpoke na opečnih obokih in lokih nad hodnikom 1. nadstropja

Ometi na stropovih lesenih medetažnih konstrukcij so v več prostorih močnejše razpokani (slike 12 in 13). Izvedeni so na lesene opaže v glavnem kot ometi na trstiki, delno pa kot ometi na sekanih deščicah.

Stropni ometi so slabo sprijeti s podlago na nekaj mestih v prostorih 1. nadstropja pa so tudi že odpadli.



Sliki 12 in 13: Tipične razpoke stropnih ometov na lesenih medetažnih konstrukcijah

Strešna konstrukcija je bila leta 2018, ko je bila v celoti zamenjana strešna opečna kritina, obnovljena. V tem okviru so bili zamenjani poškodovani leseni elementi konstrukcije, spet drugi ojačani. V celoti so bile zamenjane strešne letve (slike 14, 15, 16 in 17).



Sliki 14 in 15: Pogled na del strešne konstrukcije z vidnimi svetlejšimi strešnimi elementi, ki so bili zamenjani ali dodani v okviru prenove strešne konstrukcije v letu 2018



Sliki 16 in 17: Zamenjani - svteljši elementi strešne konstrukcije ter zamenjani špirovci s strešnimi letvami

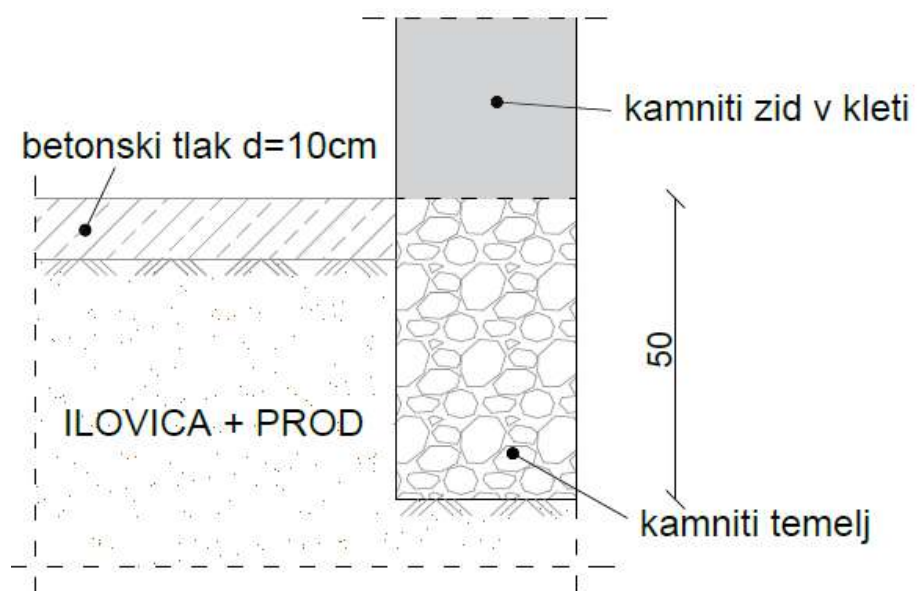
3.0 SONDIRANJE TEMELJEV

Da bi ugotovili sestavo in geometrijo temeljev smo v kleti in pritličju izkopali 2 sondažna izkopa.

Pozicije sondažnih izkopov so razvidne iz tlorisa kleti in pritličja, ki sta priložena v **prilogi 1** tega poročila.

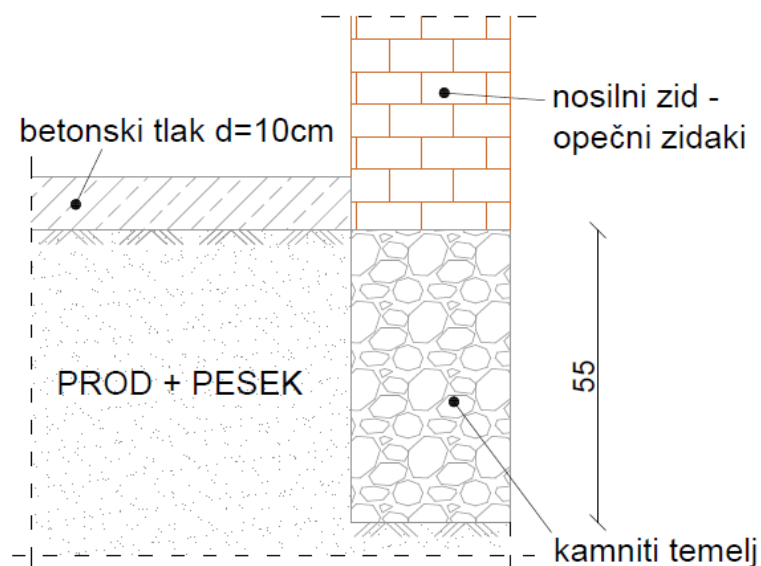
Rezultati so prikazani v nadaljevanju.

ST1: Sondažni izkop temeljev ob zunanjem zidu v kleti



Slika 18: Sondažni izkop ST1

ST2: Sondažni izkop temeljev ob zunanjem zidu v pritličju



Slika 19: Sondažni izkop ST2

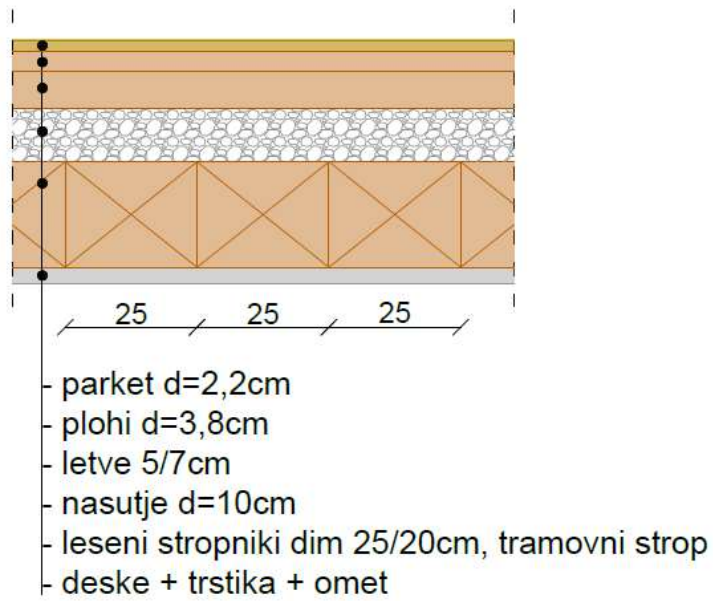
4.0 SONDIRANJE SESTAVE STROPNIH KONSTRUKCIJ

Sestavo stropnih konstrukcij s sondažnimi izseki iz zgornje strani stropne konstrukcije.

Pozicije sondažnih izsekov so prikazane na priloženih tlorisih v **prilogi 1** tega poročila.

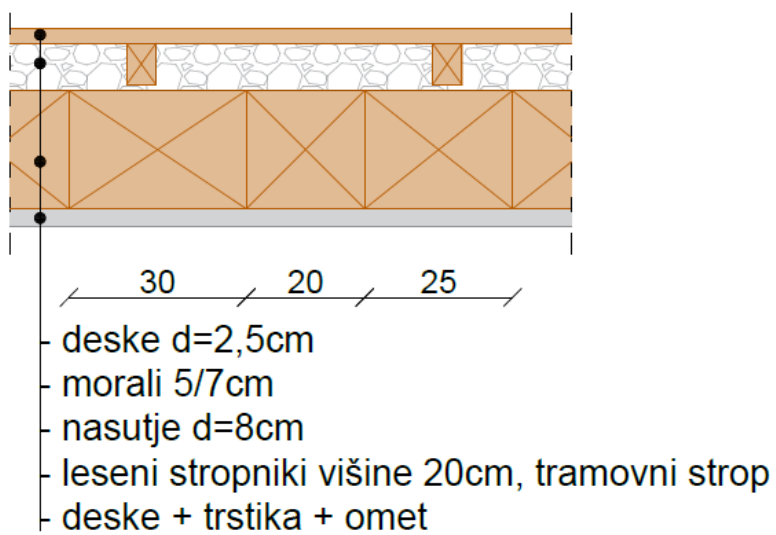
Sicer pa smo z oznako S označili sonde na lesenih stropnih konstrukcijah, z oznako SO pa na obokih.

S1: Sonda lesenega stropa nad I. nadstropjem



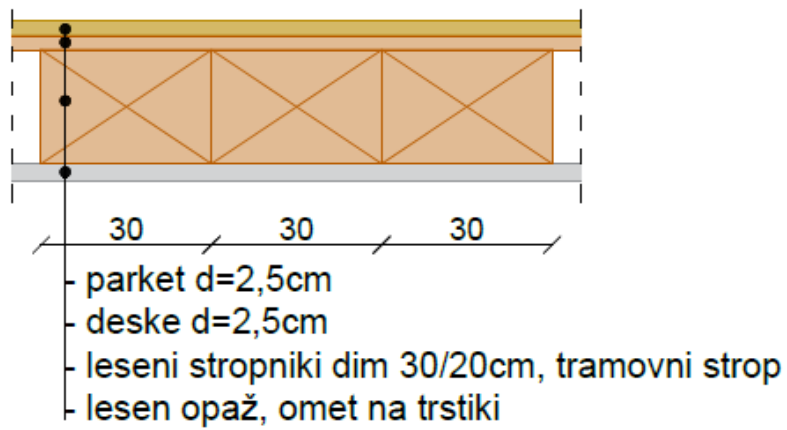
Slika 20: Sondažni izsek S1

S2: Sonda lesenega stropa nad I. nadstropjem



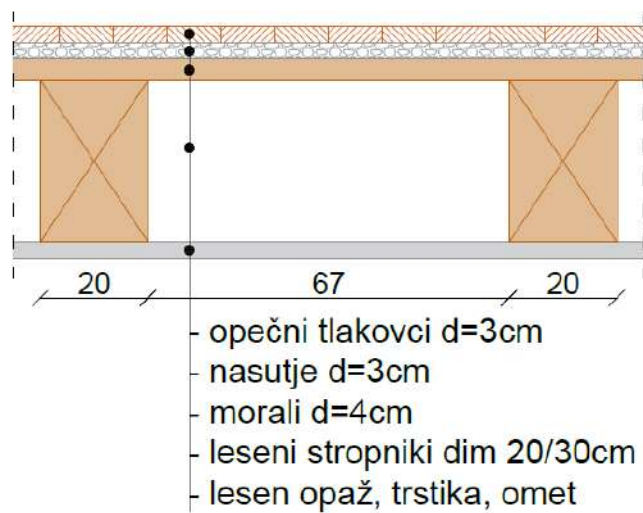
Slika 21: Sondažni izsek S2

S3: Sonda lesenega stropa balkona dvorane



Slika 22: Sondažni izsek S3

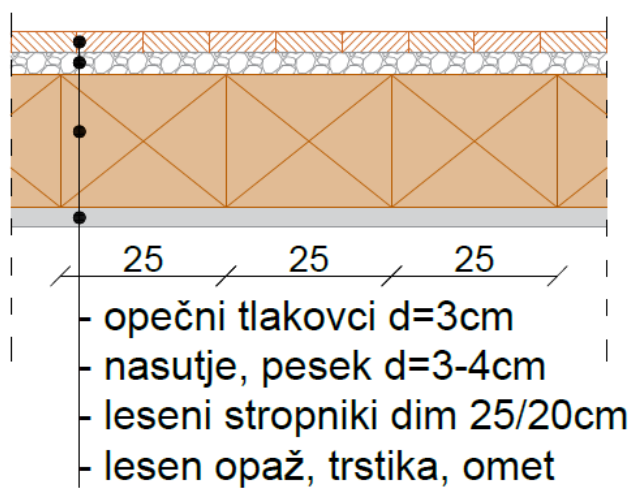
S4: sonda lesenega stropa nad dvorano





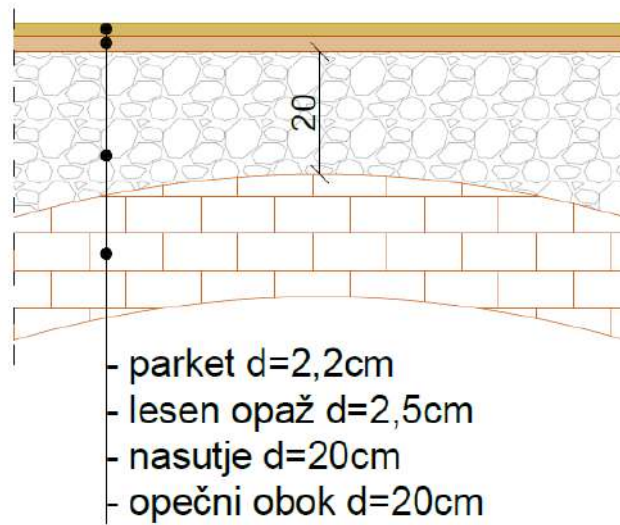
Slika 23: Sondažni izsek S4

S5: Sonda stropa nad II. nadstropjem (odpiranje na podstrešju)



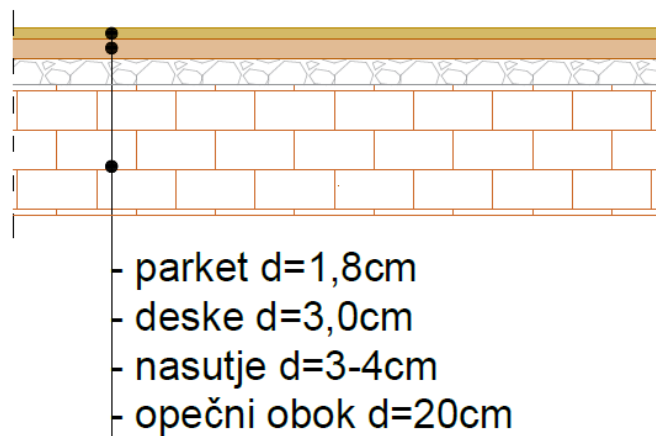
Slika 24: Sondažni izsek S5

SO1: Sonda oboka nad kletjo



Slika 25: Sondažni izsek SO1

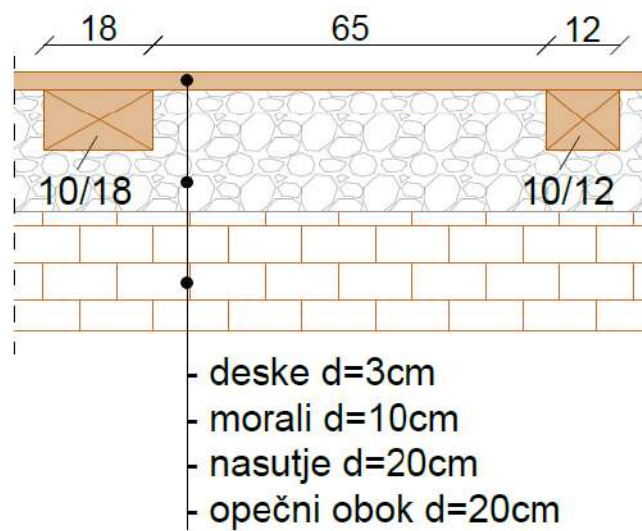
SO2: Sonda oboka nad pritličjem,





Slika 26: Sondažni izsek SO2

SO3: Sonda oboka nad pritličjem



Slika 27: Sondažni izsek SO3

5.0 SONDIRANJE ZIDOV

Da bi ugotovili vrsto gradiva v zidovih smo v kleti, pritličju in nadstropjih na več mestih sondirali zidove z odstranitvijo ometov.

Na osnovi sondiranja ugotavljamo, da so kletni zidovi kamniti zidani z apneno malto, vsi ostali zidovi so opečni v apneni malti.



Sliki 28 in 29: Dva od desetih izvedenih sondažnih izsekov na zidovih (pritličje in 1. nadstropje)

6.0 PRESKUS TLAČNE TRDNOSTI OPEČNIH ZIDAKOV in OCENA TLAČNE TRDNOSTI MALTE

Za izdelavo analize potresne odpornosti objekta je poleg ostalega potrebno oceniti tudi mehanske lastnosti zidov. Osnova za določitev le-teh sta v primeru opečnih zidov tlačna trdnost opeke in malte. Zato smo na objektu odvzeli 5 vzorcev opečnih zidakov in malte. Vzorci opeke so bili preskušeni v laboratoriju instituta Igmat.

Rezultati preskusa tlačne trdnosti opečnih zidakov so podrobno prikazani v priloženem poročilu v **prilogi 2**, na tem mestu pa podajamo samo končne rezultate s komentarjem.

Zidaki so formata: 30cm x 15cm x 6cm.

Tlačne trdnosti preskušanih zidakov so bile naslednje : 10, 5 MPa, 46,0 MPa, 15,2 MPa, 9,1 MPa in 9,6 MPa.

Kot je razvidno iz zgornjih rezultatov močno izstopa vrednost 46,0 MPa (prostorninska masa tega zidaka je znašala 1806 kg/m^3 , kar je bistveno več od ostalih zidakov, zato tudi tako visoka vrednost tlačne trdnosti).

Za določitev povprečne vrednosti tlačne trdnosti opečnih zidakov smo zato ta rezultat izločili, **povprečna tlačna trdnost zidakov** pa tako znaša : **11,1 MPa**.

Vzorci malte ob odvzetih vzorcih opeke so krušljivi in relativno lahko drobljivi med prsti. Ocenjujejo, da **tlačna trdnost malte** med opečnimi zidaki **ne presega** vrednosti **1,5 MPa**.

7.0 OCENA STANJA in PREDLOGI SANACIJE

Na osnovi rezultatov preiskav materialno tehničnega stanja objekta Narodni dom v Novem mestu podajamo naslednje bistvene ugotovitve in s tem povezane predloge sanacije:

Fasadni ometi so močno poškodovani. Potrebna je celovita obnova vseh fasad, to je odstranitev obstoječih in izvedba novih ometov, vključno s kamnitim coklom. V okviru sanacije fasade bo potrebno sanirati tudi del zmrzlinško poškodovanega opečnega zidu na čelni strani objekta, kjer so ometi zaradi zamakanja odpadli na večji površini. (poglobitev in sanacija fug med zidaki in zamenjava poškodovanih zidakov).

Temelji v kleti in pritličju so kamniti. Višina temeljev v kleti je ca 50 cm v pritličju 55 cm. Temelji so brez temeljne pete. So dobro injektibilni. Njihova ojačitev (injektiranje, ...) je odvisna od rezultatov statične in potresne analize.

Zidovi v kleti so kamniti v apneni malti. So dobro injektibilni. Tudi njihova ojačitev je odvisna od rezultatov statične in potresne analize.

Vsi **nosilni zidovi v pritličju in nadstropjih** so opečni v apneni malti. Med detajlnim pregledom na opečnih zidovih nismo registrirali razpok ali večjih deformacij. Povprečna tlačna trdnost opeke določena na osnovi preskusa tlačne trdnosti na odvzetih vzorcih znaša 11,1 MPa. Ocenjena tlačna trdnost apnene malte je 1,5 MPa. Ev. njihova ojačitev je odvisna od rezultatov statične in potresne analize.

Zidovi in ometi v kleti ter v pritličju do višine ca 2 m od kote tal so **prekomerno navlaženi**, Visoka vlaga je posledica, saj so zidovi brez horizontalne hidroizolacije. Predlagamo, da se sanacija kletnih zidov izvede s hidrofobnimi ometi, po predhodnem injektiranju zidov s hidrofobno injektirno maso. Predlog sanacije vlažnih pritličnih zidov pa obsega izvedbo hidrofobne bariere prosti kapilarnemu dvigu vlage ter izvedbo hidrofobnih ometov do višine ca 2,5 m.

Na **obokih in lokih nad hodnikom 1. nadstropja** je prisotno več razpok, ki so glede na njihov

potek nastale zaradi prekomerne obremenitve obokov. Predlog sanacije: injektiranje razpok s cementno injektirno maso.

Stropni ometi na lesenih medetažnih konstrukcijah so v več prostorih močno razpokani. Izvedeni so na trstiko oz. v manjšem obsegu na sekane letve. Ker so slabo sprijeti s podlago, obstaja nevarnost odpadanja ometov, kar se je že zgodilo v dveh prostorih pritličja. Zato menimo, da je zaradi varnosti uporabnikov potrebna zamenjava ometov ali izvedba sekundarnih konstrukcij, sidranih v stropno leseno konstrukcijo.

Strešna konstrukcija je bila obnovljena v letu 2018, ko je bila zamenjana tudi strešna kritina.

PRILOGI

**Tlorisi kleti, pritličja in nadstropij z oznakami pozicij sondiranja
Poročilo o rezultatih tlačnega preizkusa opeke (Igmat)**